Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Najer Folksblat

פרייז 0.7 גראשען

הײַנט 8 זײַטען

נײַער פאָלקסבלאַט

אונפאַרטייאישע פאַרישיש-נטזרלשאפטליכע טאג-צײַטונג

Nr. 114 (1108) | Łódź, Wtorek 17 Maja 1927 | פינפטער יאָהרגאַנג | לאָדז דינסטאָג טו אייר תרפ"ז. | Nr. 114 (1108)

אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאָדז, פעטריקאָווער 21, טעל. 24-71. | Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21, Tel. 24,71.

אפמאך וועגען דער אויסלענדישער הלואה

וועט אונטערגעשריבען ווערען דעם 24 ה. ח.

וואַרשאַ, 16 (טעלעפאָניש) איז מיר דער־וויסען זיך האַלט שוין זי פראַגע וועגען דער הלואה ביי אַ גינסטיגער דערלע. דיגונג. די הויפּט שוועריגקייט איז ענטשטאַנען אַרום דער פראַגע וועגען אָפּציע. דער קאָנצערן, וואָס גיט די הלואה האָט געפאָדערט פאַר זיך דאָס אויסשליס־ליכע רעכט אויף וויטערדיגע הלואות פאַר פּוילען אין פערלויף פון 20 יאָהר.

די דאָזיגע פראַגע איז ערלעדיגט־געוואָרען אויף אַ קאָמפּראָמיס־אופן. די דעלעגאַציע קומט שוין איצט צו פאָהרען פון פאַריז קיין וואַרשאַ אין נאָכלין ערלעדיגען אַ רייה פאַרמאַליטעטען וועט דעם 23–24 ה. ח. אַ ספּעציעלע דע. לעגאַציע אַרויספאָהרען פון וואַרשאַ קיין פאַריז אונטערצושרייבען דעם אָפּמאַך וועגען דער הלואה.

אַרום דעם ענגליש־פאַוויעטישען סכסוך.

אינטערפּעלאַציע אין פּאַרלאַמענט.

לאָנדאָן, 16 (אַטע) די רעוויזיע אין דער סאָוויעטישער געזעלשאַפט „אַרקאָס" האָט ווייטער געדויערט די גאַנצע נאַכט פון זונטאָג אויף מאָנטאָג. די לייטונג פון „אַרקאָס" ערקלערט, אַז זי וועט אויפנעהמען איהר טעטיגקייט דינסטאָג.

די עקספּערטען פאָרשען די דאָקו־מענטען אין מאָכען פון זיי אויסצוגען פאַר'ן אינערן־מיניסטער. די פאָליציי צעמיהט זיך צו געזינען די געהיימע „סקריטקעס" וואָס זאָלען זיך כלומרשט געפינען אין די מויערען פון דער גע־ביידע.

לאָנדאָן, 16 (אַטע) דער אינערן־מיניסטער האָט אין פאָרלאַמענט גע־ענטפערט אויף אַ אינטערפּעלאַציע וועגען דער רעוויזיע, וואָס איז דורכגעפיהרט געוואָרען אין „אַרקאָס" מיט דער הסכמה פון פרעמיער און אויסערן־מי־ניסטער. די פאָליציי איז אָריין אין דער געביידע, כדי צו געפינען דאָרט אַ דאָקומענט, וואָס האָט זיך געזאָלט גע־פינען ביי אַ בעאַמטען פון דער גע־זעלשאַפט. ביז איצט איז דער דאָקו־מענט נישט געפונען געוואָרען, די פּא־ליציי האָט אָבער געפונען פאַפּירען, וואָס געהערען זיכער צו דעם דאָזיגען ענין. די אויסאָרשונג דויערט ווייטער.

לאָנדאָן, 16 (אַטע) דער גענעראַל ראַט פון די טרייד־אוניאָנען האָט זיך געווענדעט צום פרעמיער מיט אַ פּראָ־טעסט געגען דער רעוויזיע, וואָס איז דורכגעפיהרט געוואָרען אין „אַרקאָס". די פראָפעסיאָנעלע פעראיינען דריקען אויס די מורא, אַז דער דאָזיגער שריט מאַכט דער ענגלישער רעגירונג קען גע־נאַטיוו ווירקען אויף די ווייטערדיגע בעציהונגען צווישען ענגלאַנד און די סאָוויעטען.

באַהן־כאַטאַסטראָפע

צוליב'ן אַראָפּרוכען זיך פון דער ערד.

לאָנדאָן, 16 (סט. טעל.) אויף דער באַהן־ליניע קאַנאַדיאַן־פּאַציפיק אין דער אומגעגענד פון דער אַזערע ניצפיגאָן איז געשעהן אַ באַהן־קאַטאַסטראָפע, ווייל ס'האָט זיך אַוועקגערוקט די ערד. 3 באַהן־אַרבייטער זענען דערביי דער־הרג'עט געוואָרען, 4 באַהן־בעאַמטע און 17 פּאַסאַזשירען זענען פערוואונדעט געוואָרען.

א ציקלאָן איבער בולגאַריען.

סאָפיע, 16. (סט. טעל.) אַ ציקלאָן פון אַנ'אונגעוועהנלעכער קראַפט האָט געווילדעוועט איבער מערב־בולגאַריען. אַ דאַמפער, וועלכער איז געשוואומען איבער דעם דונאַי איז מיט אַזאַ מאַכט אַרויסגעשליידערט געוואָרען אויפ'ן ברעג, אַז עטליכע צעהנדליג פערזאָנען פון צווישען די פּאַסאַזשירען און מאַט־ראָזען זענען פערוואונדעט געוואָרען. צו דער זעלבער צייט זענען איבער דעם גאַנצען שטח פון מערב בולגאַריען נעפאַלען גרויסע שנייען.

רעגירונג איינגעקויפט קאַרן

כדי צו בעקעמפען דעם ברויט־יחרות.

וואַרשאַ, 16. (טעלעפאָניש). די אַפּראָוויזאַציע־אָבטיילונג ביים אינערן־מיניסטעריום פיהרט שוין זיט אַ וואָך אַנ'אינטענסיוועס אויפ'ן תביאה־מאַרק און דערלאַזט נישט צו אַ נייער שטייגערונג פון פרייזען. דער פּלאַן פון דער אָק־ציע איז פאָלגענדער:

די רעגירונג וועט איינקויפען 1200 וואַגאָן קאָרן און וועט עס איבער־געבען דירעקט די בעקער. די ערשטע פּראָנטפאָרמען פו'ם דאָזיגען קאָרן זע־נען שוין אָנגעקומען פון דאַנציג.

פונאַנדערגעלאָזט דעם טשענסטאָ־כאַווער שטאַט־ראַט

בעשטימט א רעגירונגס־כאַמיסאַר.

וואַרשאַ, 16 (אַטע) דער אינערן־מיניסטער האָט הייגט פונאַנדערגעלאָזט דעם טשענסטאָכאָווער שטאַט־ראַט. דעם סערמין פון די נייע וואַהלען וועט בע־שטימען דער קעלצער וואָיעוואָדע, ביז ס'וועט זיך קאָנסטיטואירען דער נייער שטאַט־ראַט, וועט זיינע פונקציעס אויס־פיהרען אַ רעגירונגס־קאָמיסאַר, דער לייטער פון דער אָפּטיילונג פאַר געזעלשאַפטליכע אויפזיכט ביים משענ־סטאָכאָווער מאָניסטראַט ה' גימעל.

די נאָמינאַציע פון א רעגירונגס־קאָ־מיסאַר איז פאַרגעקומען, ווייל דער מאָניסטראַט האָט זיך אָנגעגעבען אין דימיסיע.

ערד־ציטערניש אין דרום־איטאַליען.

האָהענהיים, 16 (סט. טעל.) היינט 3.48 בייגנאַכט האָט רער היגער טייסמאָגראַף נאָטירט אַ שטאַרקע ערד־ציטערניש אין דרום איטאַליען, אין דער דער פּראָווינץ קאַלאַבריען, וועלכע האָט געדויערט 4 מינוט. פרטים פעהלען.

דער מאַלאַניאַל־כליינהענדלער־
פערבאַנד, צענעלניאַנא 15

מאַהט דערמיט בעקאַנט אַלע קאָלאָניאַל־האַנדלער, אַז עס איז אַרויס דער צענניק № 7

הערלער איז שוין בעשטעטיגט דורך דעם ליכטוועסט. גלייכצײַ־טיג מעלדען מיר, אַז דער צענניק נומר 6 פערלירט מיט דעם היינטיגען טאג די גילטיגקייט.

כדי אויסצומיידען פראָטאָקאָלען איז ראַטזאַם גלייך זיך צו פערזעהען מיט'ן פרישען צענניק. די פערוואַלטונג.

ברכת מזל טוב אני מברך למכירי מרשמשוז גאמאלינסקי מפיטריקוב עם העלמה אכתר פייערמאן מלודז. לאירושין ויחברכו ברכת אנו ציון היקרים המסולאים בזו ע"ע

139 המברך יצחק שלמה לאדע.

633 א קוואַליפיצירטער

שנייידער־געזעל

ווערט פון זאַפאָרט געזוכט ביי

מ. פייז, פאַסאַרסקאַ 33.

אַראַבישער מעמאָראַנדום צום לאַרד פּלומער.

ירושלים, 16 (יט"אַ טעלעגראַ־פיש) דער אַראַבישער עקזעקוטיוו פון ארץ־ישראל האָט איבערגעגעבען אַ מע מאָראַנדום דעם לאָרד פּלומער, אַז די רעגירונג זאָל נישט איבערגעבען צו קיין שום געזעלשאַפט צו עקספּלאָאַטי־רען די מינעראַלע רייכטימער פון ים המלח. די רעגירונג אַליין זאָל זיך פער־נעהמען מיט דער דאָזיגער עקספּלאָאַ־טאַציע לטובת דער בעפעלקערונג.

אכטונג!

חברים פון לאַסט־וועגען און ריסאָרען־בעזיצער!

מיר מעלדען אייך, אַז מיטוואָך, דעם 18. מאַי קומט פאַר אַנ'אַלגעמיינער איינמאַניגער פּראָטעסט־שטרייק נעגען די גוואַלדיגע עולות, וועלכע ווערען בעגאַנגען בנוגע אונז.

מיר רופען אייך, שליסט אייך אָן אין אונזער שטרייק, זאָל קיינער פון אייך מיטוואָך נישט אַרויספאָהרען אויף דער גאַס.

639 די שטרייק־קאָמיסיע.

הכחשה ואזהרה!

אַזוי ווי אַ יונגערמאַן, מיט'ן נאָמען חיים מענ־דראַוויטש אויף נאָוואַ־זגערסקאַ 1 פעררופט זיך, דאָס ער האָט כלומרשט ביי אונז געגנב זיין ווייב פעסאַ דאַ'ידאָווסקי פון קאָנען און בצוויזט אַ קוויטעל פון אַ גס, ערקלערען מיר אַז דאָס איז אַ שקר מוחלט, אַז ער האָט זיין ווייב נישט געגנב און ער סאָר נישט חתונה־האָבען. 639 בד"צ פה לאָדז.

וויכטיג נייעס!

דאָנערשטאָג, דעם 19. מאַי, 6 אַ זייגער פאַרנאַכט

וועט פאָרקומען די ערעפענונג פון גאָרטען

קאַלאַסעאום

16 ציגעל־גאַס 16.

מיט אַ סימפּאַטישען אָרקעסטער אונטערן לייטונג פון ה' לירויער

מילכיגע פריהשטיקע, מיטאָגעז און אוועגד־ברויטען פון 5 געגנ—נור 1.50 זל. דער בופעט וועט זיין רייך פערזעהען, ווי אויך פילונער ביער פון פאַס. אין פאַל פון אַנ'אונגינסטיג וועטער, ווערען די טישען נעדעקט אויף דער וואַראַנדע. :—: דער גאָרטען וועט זיין אָפען טעגליך פון האַלב 7 פריה ביז 12 אַ זייגער אין אָוועגד. 674

יעדען אָוועגד מוזיק־קאָנצערט.

מיט אַכטונג ה. בערנהיים.

קאַפע־רעסטאָראַן

„בריסטאָל"

פעטריקאָווער 30, טעל. 25.91

שמאַקהאַפטע מיטאָגען

עמפּפעהלט

צום פרייז פון 2.75 זל., 3.50 זל. און 4.00 זל.

יעדן אויך מילכיגע פריהשטיקע און אוועגד־ברוטען פון 5 געגנ צום פרייז פון 1.50 זל.

אַך עמפּפעהל אַ גרויסען אויסוואָהל פון פערשידענע שפּייזען אַ לאַ קאַרט. ביטע מיך צו בעזוכען און זיך צו איבערצייגען!

ערד-ציטערניש אין יוגאָסלאַוויען.

די געבוירע פון אויסערי-מיניסטעריום דראַהט איינצופאַלען.

בעלגראַד, 16. (סב. טעל.) היינט 3,47 האָט מען אין בעלגראַד און אומגעגענד דערפיהלט אַ גוואַלדיגע ערד-טרייסלונג. די ערשטע טרייסלונג האָט מיט פּויזעס געדויערט 8 מינוט. ס'זענען נאָטירט געוואָרען 33 טרייסלונגען. פון זיי זענען 10 נאָטירט געוואָרען אַהן די סייסמאָגראַפישע אַפּאַראַטען.

די הויפּט-ציטערניש איז אָרגעקומען 80 קילאָמעטער אויף דרום-מערב פון בעלגראַד. קיין מענשליכע קרבנות זענען נישט געווען.

בעלגראַד, 16. (אטע) צווישען 2 און 4 בייגאָט איז די בעפעלקערונג פון בעלגראַד אויפגעוועקט געוואָרען דורך אַ שטאַרקע ערד-ציטערניש. צום גליק האָט די ערד-ציטערניש נישט געהאַט קיין ערנסטע פאָלגען.

אַ חוק איינינע פאַלען פון קלענערע בעשעדיגונגען בעת דער ענטשטענונער מהומה, זענען קיין קרבנות נישט נאָטירט געוואָרען.

די ערד-ציטערניש האָט זיך ווידערהאָלט אין די נאָכמיטאָג שעה'ן. ס'זענען אָרגעקומען מיט קליינע פּויזעס 36 אויפטרייסלונגען. פיל הייזער זענען צוטרייסעלט, צווישען זיי דאָס יוגאָסלאַווישע אויסערן-מיניסטעריום. אין שטאָט הערשט אַן אויגבעשרייבליכע פּאַניק.

דער אורטייל אין גראַדנער פּאָליטישען פּראָצעס.

שבת האָט זיך אין גראָדנע געענדיגט דער גרויסער פּאָליטישער פּראָצעס פון די 32 מערזאָן, וועלכע זענען אָנגעקלאָגט געוואָרען אין געהערען צו דער קאָמוניסטישער אָרגאַניזאַציע. עס זענען פאַר'משפט געוואָרען:

לייב וואָלינסקי, נחמן רייזנער, מנוחה יעזשערסקאַ, ק. קיזניעצאָוו, יוסף וואָיציכאָ און אהרן זילבערבערג – צו 3 יאָהר תּפיסה.

עטקע בערמאַוויטש, אסתר קרינסקאַ רחל ליובישיש, מאַריע מאַנאַשעוויטש טאַניע יעלין, דרעשקאַ און יצחק אַלעקסאַנדראָוויטש – צו 2 יאָהר תּפיסה.

הירש קרוגיצקי און אברהם ציבולסקי – צו 1 יאָהר 6 חדשים.

די איבערגע האָט דאָס געריכט פרייגעשפּראָכען.

די פּעראוואַרטיילונג איז פּערעכענט געוואָרען די צייט, וואָס זיי זענען אָנגעגעסען ביז זיי זענען בעפרייט געוואָרען אויף קויציע. זיי גיבען אָן אַן אַפּעלאַציע.

די אַלע, וואָס זענען געווען אויף קויציע זענען אויך ווייטער פּערבליבען אויף דער פרייע, ביז ס'וועט פאָרקומען דער אַפּעלאַציע-פּראָצעס.

די פראַגע פון דער יודישער כאַלאָניזאַציע אין פראַנקרייך.

בעראַטונג פון „יודישען אַרבײַטער-פּערבאַנד".

פּאַריז, (י.ט.א.) דער „יודישער אַרבייטער-פּערבאַנד" האָט אָפּגעהאַלטען אַ בעראַטונג געווידמעט דער פראַגע פון אַ יודישער לאַנדווירטשאַפטליכער קאָלאָניזאַציע אין פראַנקרייך. דער רעפערענט ה' גרינבערג האָט אָנגעוויזען דערויף, אַז די פּראָנצויזישע לאַנדווירטשאַפטליכע אין לאַנדווירטשאַפטליכע אַרבייטער צוליב דעם גרויסען מענשען-פּערלוסט בעת דער מלחמה. טראָץ דעם געהאָ ווייטער אַ שטראָם פון איבערוואַנדערונג אין די שטעט, ריזיגע ערד-שטחים ווערען נישט באַאַרבייט, אין יאָהר 1924 זענען אין פראַנקרייך געווען בעשעפטיגט 360,000 אויסלענדער, איצט אַרבייטען שוין דאָרט 600,000 אויסלענדער, נישט קוקענדיג אויף דער גרויסער נאָכפראַגע, איז דאָך דער לוין פון לאַנדווירטשאַפטליכען אַרבייטער זעהר נידעריג און די אַרבייטס-צייט איז אינבעגרענעצט.

דער קריזיס אין פראַנקרייך האָט דשקלאַסירט אַ בעדיימענדען טייל פון די יודישע אַרבייטער. פיל פון זיי שטרעבען איצט צו לאַנדווירטשאַפט. 55 אַרבייטער האָבען זיך שוין געווידמעט דער לאַנדווירטשאַפט און ד' רעזולטאַטען זענען צופרידנשטעלענד.

סענאַטאָר שערעשאָווסקי וועגען דעם כראַך אויף דער אַקציע-בערזע.

די פּוליצייגע גרויסע „בעסע" אויף די פּוילישע אַקציעס, וואָס איז נאָך אַ לאַנגערען פעריאָד פון כסדר'דיגע" און בעדיימענדע „האָסען", אַראָפּגעפאַלען ווי אַ דונער פון בלויען הימעל אויף די בערזע-קרייזען, האָט אויך אין דער גאַנצער געזעלשאַפט אַרויסגערופען אַ פערשטענדליכע בעאונרוהיגונג.

דער שעף פון בעקאַנטען גרויסען באַנק-הויז סענאַטאָר רפאל שערעשאָווסקי, האָט אַרויסגעזאָגט זיין מיינונג וועגען די סיבות פון לעצטען בערזע-קראַך אויף פאָלגענדען אופן:

– קודם כל הויבט אָן סענאַטאָר שערעשאָווסקי זיינע אויספיהרונגען, דאַרף מען געדענקען, אַז עס איז פערהאַן אַ גרויסער אונטערשיד צווישען דער בערזע ביי אונז, און די בערזעס אומעטום, אין דער וועלט. אומעטום איז די בערזע אַן אָפּשפּיגלונג פון דער עקאָנאָמישער לאַגע, ווי אויך פון די פערהעלטענישען פון געלד-מאַרק ממילא קומט אויס, אַז די קריזיסען אויף די דאָרטיגע בערזעס שטיהען אין דער ענגסטער פערבינדונג מיט די עקאָנאָמישע קריזיסען. דאָס איז אַ פערשטענדליכע פעריאָדישע ערשיינונג. עס מאַכט זיך טיילמאָל אויך אַנדערע סבות, וואָס ווירקען אויף דער קאָנייונקטור פון דער בערזע-לאַגע, עס טרעפט, למשל, אַז אַ גאַנצע גרופּע פון פינאַנציעלע אינטערעסענטען לאָזען זיך אַוועק אויף אַ פאַלשען וועג. מען נעמט זיך גרינדען אַ נייעם צווייג פון אינדוסטריע, וואָס האָט אַ יסוד אין אַ נייער טעכנישער ערפינדונג, אָדער אין נייע טעכנישע אַרבייטס-מעטאָדען. אָפט לאָזט זיך אויס דערגאָך דערפון אַ בויעם, און דאָס גאַנצע געלד, וואָס מען האָט אַריינגערויקט אין די דאָזיגע זאַכען, איז פערלוירען. דאַמאָלס קומט צו אַ קראַך און עס רופט זיך אויך אָפּ אויף דער בערזע – עס קומט אַ ערשיטערונג, אָדער עס ווערט אויך אַ מאָל אַ געלד-מאַנגעל. אַזוי איז אומעטום אויף דער וועלט.

דאַנעבען ביי אונז, ביי'ם איצטיגען עקאָנאָמישען צושטאַנד פון פּוילען, און ביי אונזערע געלד-פערהעלטענישען, מראָגט די טעטיגקייט אויף דער בערזע בעזונדערס ביי אַקציעס אַ ריין-שפּעקולאַטיוון כאַראַקטער. דער עולם פערשטעהט, אַז אַ דאַנק דעם קריג און דער אינפלאַציע איז אַלץ געוואָרען עגט ווערטס, און ווען עס וועלען ווידער קומען נאָרמאַלע צייטען, וועלען די אַקציעס פון פערשידענע אונטערנעהמונגען ווידער בעקומען אַ אַנדערען ווערט ווי זיי האָבען איצט. אָט דאָס איז דער יסוד פון דעם בערזע שפּיל, וואָס זעהט ב"ה אונז אויס אונגעפעהר" ווי דאָס שפּיל אויפ'ן טאַטעליזאַטאָר ביי די פערד-ווישטשיגעס וואו „מ'שטעלט" שאַפט געפינט זיך אין אַ גינסטיגער לאַגע. די ציוניסטישע אָרגאַניזאַציע בעמיהט זיך צו בעהערשען די לאַגע. עס איז נאָר גוטיג די גרויסע הילף פון גאַנצען יודישען פאָלק.

עס האָבען אויך נערערע דעם. ד"ר סאָן, דיזענהאָף און מאַצקין.

בלוטיגער פאַנראַמשטשיק פער-משפט געוואָרען צום טויט.

מאָסקווע, 16 (י.ט.א.). דאָס כאַרקאָווער געריכט האָט פערמשפט צום טויט דעם אָנפיהרער פון אַ מאָגראָם באַנדע כמיעליק, וועלכער האָט חרוב-געמאַכט אייניגע יודישע שטעדטלעך, אויסגעשחט'ען די יודישע איינוואוינער און האָט זיך טרויריג-בעריהמט געמאַכט מיט דער שחיטה ביי דער „קריוואָיע אָזערע".

אין יאָהר 1922 איז ער שוין געהאַט פער'משפט געוואָרען צום טויט, נאָר איהם האָט זיך איינגעגעבען צו ענטלויפען.

דאָסמאָל אָבער איז דער טויט-אורטייל אויסגעפיהרט געוואָרען.

פּראָפ. ווייצמאַן וועגען סריזים אין אַרץ-ישראל.

לאָנדאָן, 16 (יט"אַ טעלעגראַפיש) די ענגלישע ציוניסטען האָבען איינגעאָרדענט אַ פייערונג לכבוד די מיטגלידער פון ציוניסטישען אַקציאָנס-קאָמיטעט. פּראָפ. חיים ווייצמאַן האָט געהאַלטען אַ רעדע אין וועלכער ער האָט צווישען אַנד. געזאָגט, אַז די אָנגעשטראַנגטע לאַגע אין ארץ-ישראל טראָגט אַ ריין ווירטשאַפטליכען כאַראַקטער. דעם מקור פון קריזיס אין לאַנד דאַרף מען זוכען אין דער גרויסער איינוואַנדערונג אין יאָהר 1924. די לאַנדווירטשאַפטליכע אינטערעסענטען לאָזען זיך אַוועק אויף די פּוילישע אַקציעס, וואָס איז נאָך אַ לאַנגערען פעריאָד פון כסדר'דיגע" און בעדיימענדע „האָסען", אַראָפּגעפאַלען ווי אַ דונער פון בלויען הימעל אויף די בערזע-קרייזען, האָט אויך אין דער גאַנצער געזעלשאַפט אַרויסגערופען אַ פערשטענדליכע בעאונרוהיגונג.

דער שעף פון בעקאַנטען גרויסען באַנק-הויז סענאַטאָר רפאל שערעשאָווסקי, האָט אַרויסגעזאָגט זיין מיינונג וועגען די סיבות פון לעצטען בערזע-קראַך אויף פאָלגענדען אופן:

– קודם כל הויבט אָן סענאַטאָר שערעשאָווסקי זיינע אויספיהרונגען, דאַרף מען געדענקען, אַז עס איז פערהאַן אַ גרויסער אונטערשיד צווישען דער בערזע ביי אונז, און די בערזעס אומעטום, אין דער וועלט. אומעטום איז די בערזע אַן אָפּשפּיגלונג פון דער עקאָנאָמישער לאַגע, ווי אויך פון די פערהעלטענישען פון געלד-מאַרק ממילא קומט אויס, אַז די קריזיסען אויף די דאָרטיגע בערזעס שטיהען אין דער ענגסטער פערבינדונג מיט די עקאָנאָמישע קריזיסען. דאָס איז אַ פערשטענדליכע פעריאָדישע ערשיינונג. עס מאַכט זיך טיילמאָל אויך אַנדערע סבות, וואָס ווירקען אויף דער קאָנייונקטור פון דער בערזע-לאַגע, עס טרעפט, למשל, אַז אַ גאַנצע גרופּע פון פינאַנציעלע אינטערעסענטען לאָזען זיך אַוועק אויף אַ פאַלשען וועג. מען נעמט זיך גרינדען אַ נייעם צווייג פון אינדוסטריע, וואָס האָט אַ יסוד אין אַ נייער טעכנישער ערפינדונג, אָדער אין נייע טעכנישע אַרבייטס-מעטאָדען. אָפט לאָזט זיך אויס דערגאָך דערפון אַ בויעם, און דאָס גאַנצע געלד, וואָס מען האָט אַריינגערויקט אין די דאָזיגע זאַכען, איז פערלוירען. דאַמאָלס קומט צו אַ קראַך און עס רופט זיך אויך אָפּ אויף דער בערזע – עס קומט אַ ערשיטערונג, אָדער עס ווערט אויך אַ מאָל אַ געלד-מאַנגעל. אַזוי איז אומעטום אויף דער וועלט.

דאַנעבען ביי אונז, ביי'ם איצטיגען עקאָנאָמישען צושטאַנד פון פּוילען, און ביי אונזערע געלד-פערהעלטענישען, מראָגט די טעטיגקייט אויף דער בערזע בעזונדערס ביי אַקציעס אַ ריין-שפּעקולאַטיוון כאַראַקטער. דער עולם פערשטעהט, אַז אַ דאַנק דעם קריג און דער אינפלאַציע איז אַלץ געוואָרען עגט ווערטס, און ווען עס וועלען ווידער קומען נאָרמאַלע צייטען, וועלען די אַקציעס פון פערשידענע אונטערנעהמונגען ווידער בעקומען אַ אַנדערען ווערט ווי זיי האָבען איצט. אָט דאָס איז דער יסוד פון דעם בערזע שפּיל, וואָס זעהט ב"ה אונז אויס אונגעפעהר" ווי דאָס שפּיל אויפ'ן טאַטעליזאַטאָר ביי די פערד-ווישטשיגעס וואו „מ'שטעלט" דערויף, וועלכעס פערד וועט קומען ביי אונז שפּילט מען דערויף, וועלכע אונטערנעמונג וועט ביכער צוריקקומען צו איהר אמת'ן ווערט.

דאָס איז די אמת'ע גרונדלאַגע פון דער קורסען-בעוועגונג אויף די אַקציעס אין פּוילען. אַזוי ווי די גאַנצע זאַך האָט נישט קיין געזונדען יסוד אונטער זיך, רופט ממילא יעדער מינדעסטער ווינד אַרויס די גרעסטע ערשיטערונג.

פאַר'ן עקאָנאָמישען לעבען פון לאַנד האָבען אָבער אַזעלכע ערשיטערונגען קיין שום בעדיימענד נישט. זיי שטעהען נישט אין קיין שום צוזאַמענהאַנג מיט די עקאָנאָמישע ערשיינונגען אין אונז. אין דער בערזע, דעם לעצטען מיטוואָך און דאָנערשטאָג. די דייטשע בערזע-קרייזען, און אויך די דאַנציגער, וואָס שטעהען נעהנער צו פּוילען, האָבען זיך לעצטעס אינטערעסירט מיט פּוילישע אַקציעס. עס איז פּסיכאָלאָגיש גאַנץ פערשטענדליך, אַז ווען אין בערלין האָט אויסגעבראָכען די גרויסע „בעסע", האָבען די אויפלענדישע בעזיצער פון פּוילישע אַקציעס געהייסען פערקויפען אויך זייער פּוילישע אַקציעס. אַ

פערקויפט נישט אײַערע דיוואַנעס

44 מעבעל 44

פּעלצען, נײַ-מאַשינען סאַמאָוואַרען א. אַז. וו. בעפאַר איהר אינבערצײַנט אײַך נישט בײַ די פירמע

44 Ch. ŁAZNIK 44

גדאַנסקא (דלוגא)

בעמערקונג: בײַ מיר אין שטענדיג אויף לאַגער פערשידען מעבעל, שיי גוט! אוי! בילינ!

ל. עטשניצע

פון דאָקטוירים-ספּעציאַליסטען און ערצטליך-דענטיסטישער קאַבינעט

534 „SANITAS"

צענעלניאַנאַ 29. טעל. 44-51.

שוינט אײַער געלד!

אין קויפט

שירמס און שטעקענס

נור אין דער שירם-ווערקשטעל פון

ס. פיינענבוים,

נאַרוטאָוויטש 19 (דזשעלנאַ)

ווייל אַנהר קענט דאַרט קויפען מיט 25% בילינער וויאַנבעראַל ∴ בעסטע אויסוואָהרונג.

בעמ.: ס'ווערט אָנגענומען אַלע רעפּעראַטורען ווי אויך איבערצוהען.

לימבאַכער מאַשינען-פאַבריק

BACH & WINTER

LIMBACH, Ss.

ליפערט אַלס לאַנגיעהריגע ספּעציאַליטעט: ספּעציאַל-נײַה-אויבערלאַ" און קעטעל-מאַשינען.

פאַר די ווערק-און שטריק-ווארען-אינדוסטריע און בעגונדערס: צוליגדער-אויבערדעק-מאַשינען, אויבערלאַך-און אונטערלאַך-מאַשינען, רעגולירנײַה-מאַשינען, דאָפּעלטקעטענשטיך-און דאָפּעלטשטעפּשטיך-נײַה-מאַשינען לויט אײגענע בעשוצטע פּאַטענטען צום נייהען פון שטריקווארען, טריקאָטאַזשען, שטריפּ, האַנדשוה און דערגלײַכען.

גרעסטע לייסטונג! בעסטע נאָהט! אונבערעניצטע פערוואַנדונגס-דויער! כעסטע בעדינונגען און טעל-צאָהלונגען!

פערטרעטער פאַר פּוילען: Leon Friedman i S-ka, Łódź, 6-go Sierpnia (Benedykta) 3, tel. 609.

מעבעל שלאַף-צימער, עס-צימער, ביוראָ-אײַנריכטונג, קוכען-מעבעל

אַלעס אײַנענע אויסאַרבייטונג!

קאָנקורענץ-פּרייזען! צו בעקומען ביי דיי בעסטע בעדינגונגען!

פּלאַסעוויטש און רעכט, פּעטריקאַווער 145 (אין הויף).

מעדכען-גימנאַזיום

מיט פולע רעכט פון רעגירונגס-שולען (קאַטעגאָריע A)

פון מאַריע האַכשטיין

וואָלטשאַנסקאַ 23, טעל. 14-27

דאָס אײַנשרײַבען פון נײַע שילערינס קומט פאָר טעגליך. שול-געלד אין A קלאַס 75 זל. קוואַרטאַלנע. בײַם גימנאַזיום אַ „קינדער-הײַם" סיסטעם מאָנטע סאָרי. 869

571 ג. ה.

דערמיט מאַכען מיר בעקאַנט, אַז מיר האָבען אײַנגעפירט אין אונזערע פיליעס דאָס

וואַשען און פלעטען פון פיינע

הערען-וועש

צו פאָלגענדע פּרייזען:

שטײַפע קראַגענס	25	גר.
ספּאָרט-קראַגענס	20	„
מאַנושעטען	35	„
פאַרלאַנעס	35	„
אויבערהעמדער ווײַסע מיט מאַנושעטען	100	„
„ „ אָהן „	90	„
„ קאָלירטע מיט „	90	„
„ „ אָהן „	80	„

בעמישע רייניגונגס-אַנשטאַלטען און פאַרבערײַ-פיינוועשערײַ

Jedlick i Golda

אַנשטאַלטען: וואָלטשאַנסקאַ 257, טעל.: 01—30.

פּיליעס: פּיעטריק. 4, פּעטריק. 67, פּעטריק. 147, טעל. 27-87, גלובנאַ 52, רוג קילינסקי, נאַפּיורקאָווסקאַ 27

עלטערן!

פאַר 3 זלאָטים אַ וואָך ווערט געלערנט מיט קוגל דער וואָס לערנען אין פאָלקס-שולען: חומש, רש"י נ"ך, משניות, גמרא, יהדות, היסטאָריע, רעדען און שרײַבען העברעיש און יודישע ברית וועלכעס צוזאַמענשטעלען, דורכ'ן בעוואוסטען אָרטאָדאָקסישען העברעאישען לעהרער י. ד. ראַזענפעלד, פּלאַץ וואָלנאַשטשי 6 קוועד אָפּ. רעכטס 2 שט.

בעמ.: סווערען אויך אָנגענומען אָנפענגער פון 5 יאָהר אָן.

אַ שטרענג רעליגיעזע ערציהונג! ערפאָלג גאַראַנטירט!

לאדו.
17. מאי. 1927

„נייער פאלקסבלאט"

לאדו.
17. מאי. 1927

„ראבאטניק"

חענען נעשטענסט פון הונגער.

נאך גאנצע 2 חדשים זענען פערבלי־בען ביז צום שניט, און שוין איז דער פרייז פון ברויט אזוי געשטיגען, ווי נאך קיין מאל נישט. צי זאגט עס וישט עדות (מעהר־ווי טויזענדער לייטארטיק־לען פון די סאנאציע ארגאנען, ווי מיר האלטען אין דער וועלט. ברויט איז גע־וואָרען א לוקסוס־ארטיקעל פאר א גרוי־סען טייל פון דער פוילישער בעפעל־קערונג, וואו אן׳ארבייטסלוין פון 2–1 גילדען איז ווייט נישט קיין זעלטס־נער פאל.

און ווער איז שולדיג דערין? דער „ראבאטניק" שרייבט וועגען דעם:

„נאך׳ן פערענדיגען דעם פאראיאה־ריגען שניט האבען נישט געפעהלט קיין ווארעגישען אויפ׳ן אדרעס פון דער רעגירונג, אז זי זאל זיך נישט לאזען אראבשטויסען אויפ׳ן ווע׳ג פון לייכטזי־ניגען תביאה־עקספארט. מיט ציפערן, מיט סטאטיסטישע ידיעות אין האנד האט מען אנגעוויזען, אז תביאה האָ־בען מיר אין פוילען צו וועניג, אז דער עקספארט אין הערבסט אין ווינטער וועט אין פריהלינג ארויסרופען א זעהר שווערען ערב שניט, א משונה׳דיגען יקרות און די נויטווענדיגקייט פון בע־דייטענדיגע איינקויפען אין אויסלאנד, וואס וועט זיך ווידער גענאטיו אברו־פען אויפ׳ן בעלאנס.

„אלע ארגומענטען האבען זיך אבער צעקלאפט אן דער שטיינערנער עקשנות פון לאנדווירטשאפטס־מיניסטער ניעווא־ביטאוווסקי, וועלכער איז ארויס פון שטאנדפונקט, אז מיר בעזיצען אנ׳צודך פון תביאה, און אויף זיין הוכען אמט האט ער רעפרעזענטירט בלויז אין אויס שליסליך די אינטערעסען פון גרויסען לאנד־בעזיץ. מיר ווייסען נישט די היג־מערקליסען־זייט פון די זיצונגען פון מיניסטארען־ראט. אזוי־צו־אזוי, האט ה׳ ניעזעבימאווסקי דארטען אנגעהאלטען א נצחון, און זיין פאליטיק איז געווע־רען די אייזיגלע פאליטיק פון „אל־מעכטיגען קאבינעט" און זיין פאליטיק איז געווען און איז די פאליטיק פון די פריצים.

„האט פוילישע תביאה אנגעהויבען צו געהן קיין אויסלאנד, און אט שטעהט איצט פוילען פאר׳ן געשפענסט פון אנ־אמת׳ער ווירטשאפטליכער קאטאסטרא־פע, וואס הייסט־יקרות און רואין.

„אויב מיר שרייבען סטעציעל וועגען ה׳ ניעזאביטאווסקין,־ שו׳ייבט ווייטער „ראבאטניק" – בעדייט עס נישט, אז מיר זאלען פערגעסען, אז די גאנ־צע רעגירונג טראגט די אחריות פאר׳ן איצטיגען מצב. די מיניסטארען, וועל־כע זענען געווען גענען דער פאליטיק פון מיניסטער פאר לאנדווירטשאפט, זע־גען פערבליבען אין מיניסטארען־ראט און אפילו נישט געגעבען קיין אויס־דרוק זייערע געזעצליכע אנשויאונגען־ זיי האבען א פנים נאך מעהר געזוינ־דיגט לגבי דעם ארבייטערקלאס... די רעגירונג קען נישט עקזיסטירען אהן אחריות־געפיל מצד די, וואס האבען אין איהר די מאכט".

עד כאן דער „ראבאטניק".

און וואס ווייטער?

Dr. med. **H. LUBICZ**
צענעלניאנא 43, טעל. 41-82.
פעציאלנסט פאר הויט, מענערשע און פע־נער־שוועכע קראנקהייטען. 8:9

איז צוריקגעקעהרט.
אמלגנג מיט קחארץ־לאמפען (חאר־אויספאל) נעמט אן פון 8—10 און פון 5—8 שוועי

Dr. **Z. Rakowski**
ספעציאליסט פאר אויערען, נאז, האלז און לונגען־ק אנקהייטען.
קאנסולטאציאנאוסקא 9 מעלעטאן 27-81
שוועכשטענדען פון 12 ביז 2 און פון 5 ביז 7. נעמט אויך אן אין לעמשניצע ונעריישער 17 פון 10—11 און פון 2.30—3

פרעזידענט דומערג איז לאנדאן

פראנצויזיש־ענגלישע געשפרעכען ווענען אכטועלע פאליטישע פראגען.

דער פרעזידענט פון דער פראנצוי־זישער רעפובליק, דומערג איז געלטען געקומען קיין לאנדאן. דער דאזיגער וויזיט, וועלכער איז שוין פון לאנג אראויסגעזאגט געווארען, האט ארויס־גערופען א רייהע כתיבות׳דיגע קאמענ־טארען אין דער אייראפעאישער פרע־סע. בשעתו האט מען אט דעם וויזיט געשטעלט אין צוזאמענהאנג מיט די סענסאציאנעלע קלאגען וועגען אנ׳ענגליש־פראנצויזיש־אמעריקאנישער פערשטענדיגונג, וועלכע האט זיך אבער שפעטער ארויסגעשטעלט אלס פראדוקט פון זשורנאליסטישער פאנטאזיע.

נעהמענדיג אבער אין בעטראכט די אלגעמיינע פאליטישע קאניונקטור אין אייראפא, האט דער וויזיט פון דומערג׳ן אנ׳ערשטקלאסיגע בעדייטונג און איז זיכער מצה׳ ווי אנ׳אקט פון געוועהנ־ליכער העפליכקייט בונגע א בעפרייג־דעטער מלוכה.

דער ענגלישער אויסערן־מיניסטער טשעמבערלען האט אין די לעצטע חדשים אנגעהויבען אנ׳אויסערגעוועהנ־ליכע טעטיגקייט אין דער ריכטונג אויס־צולעבען די קאנטינענטאל־פאליטיק פון ענגלאנד, להיפך צו אנדערע מיניסטע־רען, וועלכע האבען געהאלטען, אז ענגלאנד מוז האנדלען זעלבסטשטענדיג בנוגע אייראפעאישע פראגען.

ס׳איז אהן א סתק, אז אויפ׳ן צוזא־מענקאהר אין ליווארנע האט ענגלאנד אנטערנענומען די איניציאטיוו פון מיל־דערן די פערשארפטע פראנצויזיש אי־טאליענישע בעציהונגען. ענגלאנד האט אפנעשטעלט די איטאליענישע אפענ־סיווע אין אלבאניען.

היינט האט זיך די לאגע איינגאנצען געענדערט. דעם אלבאנישען קאנפליקט קען מען בעטראכטען פאר געענדיגט. אין א גרויסער מאס האט מען דאס צו פערדאנקען דעם ענגלישען איינפלוס. דעריבער איז זיכער, אז איינע פון די בעדייטענדסטע סבות, וועלכע האבען געשטערט אין די פראנצויזיש־איטאליע־נישע בעציהונגען איז בעזייטיגט גע־וואָרען אין בעת דער וויזיט פון פרא־זידענט דומערג אין לאנדאן, וועלכע בעטראכט ווערען אנדערע, נישט ווע־ניג וויכטיגע פראבלעמען וועגען דעם אפגרעניצען די אינטערעסען־ספערען פון די דריי גרויס־מאכטען אויפ׳ן מיטעל־לענדישען ים. פון דער גליקליכער ער־לעדיגונג פון דער דערמאהנטער פראגע איז אין א גרויסער מאס אפהענגיג די פאציפיקאציע פון איירופא.

זעהר וויכטיג וועלען אויך זיין די געשפרעכען אין לאנדאן וועגען דייטש־לאנד און רוסלאנד. דער צוזאמענסאהר פון די „שטאלהעלמער", די עקשנות׳דיגע אקציע וועגען צוויילען די עווא־קואציע פון אויבער־רהיין, די ליידענ־שאפטליכע אנגריפען אויפ׳ן דייוויס פלאן אין צום סוף די פראווא־קאטארישע ארויסטריטען פון די נאציאנאליסטישע מיטגלידער אין מארקס קאבינעט, בע־זונדערס הערגט׳ס רעדע אין בויטען, האבען ארויסגערופען א בענגרינדעטע מורא נישט נאר אין פראנקרייך, נאר אויך אין ענגלאנד, די פלאטאנישע פער־זיכערונגען פון מיניסטער שטרעזעמאן וועגען דער טרייקייט פון לאקארנען נייסט האט נישט קיין סך געהאלפען צו בערויהיגען די געזעלשאפטליכע מיי־נונג אין ביידע לענדער.

אין פראנקרייך איז מען זיכער, אז די ענגליש־פראנצויזישע דיסאנאנסען, זענען די פאקטארען, וואס ערמוטיגען די דייטשע נאציאנאליסטען אין זייערע אנגריפס־פלענער. עס האנדעלט זיך דע־ריבער וועגען ברענגען צו א הכסס די שטעלונג פון ביידע מלוכות און פעסט־שטעלען די ווייטערדיגע ליניע פון דער פאליטיק בנוגע דייטשלאנד.

דיזעלבע נויטווענדיגקייט פון האר־מאניזירען די אקציע פיהלט זיך אין די ביידע בעפריינדעטע מלוכות, אויך בנוגע רוסלאנד. בעת אין פראנקרייך לאזען זיך בעמערקען מענדענצען, וועל־כע דארפען ברענגען צו דער פער־שטענדיגונג מיט רוסלאנד, טרעט אבער ענגלאנד צו צו א פרינציפיעלער ענדע־רונג פון דער ביזאיצטיגער רוסישער פאליטיק. דאס בעטייט די רעוויזיע אין „ארקאס" א א.וו.

חוץ דער רוסישער און דייטשער פראגע וועט מען אין לאנדאן אויך רע־דען וועגען אנדערע פאליטישע פראָ־בלעמען, ווי דאס כינעזישע, מלחמה־חובות א״ו אנדערע.

די פוילישע עפענטליכע מיינונג איז ליבהאבעריש פעראינטערעסירט מיט׳ן פערלויף פון די אונטערהאנדלונגען אין לאנדאן.

דר. אלעכסאנדער נאלדשטיין ניצול־נעוואָרען ביי אשית־כאמאסטראפע.

ברייסבען, (י.ט.א.) דער בעקאנ־טער ציוניסטישער עסקן דר. אלעקסאנ־דער נאלדשטיין, וועלכער פאהרט איצט אין שליחות פון קרן־היסוד פון אינדיען דורך יאווא קיין אויסטראליען, איז ניצול־געוואָרען בעת א קאטאסטראפע, וואס איז פארגעקומען מיט זיין שיף. דער דאמפער „מאסמאן", אויף וועלכען ער איז געפאהרען, האט זיך אנגעשטו־סען אויף א פעלז אין האט זיך נישט געקאנט ריהרען פון אָרט. א וואָך־צייט האט זיך די שיף געפונען אין אזא גע־פעהרליכער לאגע. צום סוף זענען זיי בעמערקט געוואָרען דורכ׳ן פערבייי־פאהרענדיגען יאפאנישען דאמפער „אקי־מארו" און די מאסאזשירען זענען גע־בראכט־געוואָרען אין נאהענסטען אָרט. ביי דער קאטאסטראפע איז דר. גאלד־שטיין ליכט פערוואונדעט־געוואָרען אין האנד.

דער „קרן־היסוד" און די ארגאניזירטע ארבייטער.

ירושלים, (י.ט.א.) דאס דירעק־טאריום פון יודישען נאציאנאל־פאנד האט אויף זיין לעצטער זיצונג, אין ירושלים איינשטימיג אנגענומען פאל־גענדען בעשלוס:

אין די קאנטראקטען, צווישען דעם פאנד און די אונטערנעהמער, וואס פ׳הרען דורך זיינע ארבייטען, דארף זיין א פונקט, וועלכער פערפליכטעט דעם אונטערנעהמער, ער זאל אין די קרן־קימת ארבייטען בעשטעטיגען בלויז ארגאניזירטע ארבייטער, פון אזא נייס־ראלען ארבייטס־ביורא, וועלכע וועט קאנטראלירט ווערען פון ציוניסטישען עקזעקוטיוו.

רוסישע חתונות און גט׳ן לויט נייע געזעצען.

ס׳איז נישטא קיין לייכטערע זאך ווי געווינען א־ער פארלירען א פרוי אין סאוויעט־רוסלאנד.

דער נייער רוסישער געזעץ וועגען חתונות, וואס איז אריין אין קראפט אנפאנג דעם יאהר, איז אזוי עלאסטיש, אז מען קען נאך נעגוי נישט וויסען, וואס פאר א ווירקונג ער קען האבען אויף דעם פאמיליען־לעבען אין דער סאוויעט־רעפובליק ער איז אבער גע־קומען אויסצוטערען געוויסע מיס־ברויכונגען אין דעם צוזאמענלעבען פון ביידע געשלעכטער, און די פרויען זע־נען געווען אין גאנצען פאר איהם.

דער צוועק פון דעם געזעץ איז נישט געווען צו בעפעסטיגען מעהר דעם פא־מיליען־לעבען אין דער רעטען־רעפוב־ליק. דער צוועק פון דעם געזעץ איז געווען נאר צו בעשיצען עקאנאמיש א געוויסע קאטעגאריע פרויען, וואס זענען געווען שוצלאז אונטער דעם פריהער־דיגען געזעץ פון 1918, דאס הייסט, פון יענער קאטעגאריע פרויען, וואס זענען געווען פאקטיש פערהייראט, אבער נישט אפיציעל.

דער רוסישער חתונה־געזעץ פון 1918 איז פריי און ליבעראל געווען, דער גע־זעץ האט אבגעשאפט אין גאנצען די קירכע־צערעמאניעס און אלע אנדערע בעשרענקונגען אויף חתונות און גט׳ען. אלץ, וואס איז גוטיג אונטער דעם גע־זעץ, איז זיי רעגיסטרירען זיך. עס איז געווען מער א פארל אריינצוקומען אין דעם בעשטימטען אמט און רעגיסטרי־רען זיך אלס מאן און ווייב און זיי זע־נען שוין געזעצליך פערהייראט. נאך לייכטער איז דאס גט׳ן זיך. בעת פאר חתונה האבען איז גוטיג די צושטימונג פון ביידע צדדים, איז מאר גט׳ען זיך דאס נישט גוטיג, עס איז גענוג פאר איינעם פון די צוויי צו קומען אין ער־קלערען, אז ער וויל זיך גט׳ען, און ער איז שוין געזעצליך געשידען. דער גע־זעץ איז באזירט אויף די פאלגענדע דריי פרינציפען:

1) די גלייכקייט פון דעם מאן און דער פרוי צו פערבינדען זיך דורך הייי־ראט, אדער אויפצולעזען די הייראט.

2) די גלייכהייט פון דעם מאן און פרוי אין זייערע נענעזיסינע, פינאנ־ציעלע פערענטוואָרטליכקייטען און אויפ־צובערענגען און ערציהען זייערע קינדער.

3) די גלייכקייט פון לעגאלע און אזולאציאלע קינדער.

דער געזעץ־וואס האט פראקלאמירט די גלייכקייט פון די געשלעכטער, האט אבער מעהר נישט געקאנט אויסטון ווי צו פראקלאמירען עס. די גלייכקייט איז נישט מעהר ווי אין טעאריע, אבער נישט אין דעם פראקטישען לעבען. שוין דערפאר אליין, וואס פיזיאלאגיש איז די פרוי נישט גלייך צום מאן, און אויף איהר גורל פאלט אויס די גרעסערע פערענטוואָרטליכקייט פון דעם געשלעכט ליכען צוזאמענלעבען, ווי דאס שווענ־גערען און דאס האבען פון קינדער. דער געזעץ האט עס דעריבער געמוזט געשיצען די רעכט פון דער מוטער אין פון דעם קינד, צווינגענדיג דעם מאן צו געבען דער פרוי אויף חיונה אזוי לאנג, ווי זי קען נישט אליין ער־בייטען און זארגען פאר זיך. עס פער־שטעהט זיך, אז דער געזעץ האט אויך פערפליכטעט דעם פאטער בייצוטראגען זיין חלק פאר דער אויפהאלטונג און ערציהונג פון די קינדער.

אט דער געזעץ, האט זיך אבער ארויסגעצייגט, בעשיצט נישט אלעמען, עס געפינען זיך אין רוסלאנד, לויט דעם צענזוס פון 1923, אנ׳ערך פון א הונ־דערט טויזענד פרויען, וואס זענען פאק־טיש פערהייראט, אבער זענען נישט רעגיסטרירט. דער צושטאנד איז געשאפ־פען געוואָרען צוליב דער מלחמה און דעם בירגער־קריג. עס איז איצט אין רוסלאנד א גרויסער דוחק אויף מענער. עס געפינען זיך אינגעפעהר א הונדערט פרויען צו יעדע 67 מענער דאס האט געשאפען א גוואלדיגע קאנקורענץ ביי די פרויען פאר מענער, אסך פרויען זענען צופרידען צו קריגען א מאן אונ־טער אלע אומשטענדען, צי ער איז ווי־ליג זיך רעגיסטרירען, אדער נישט; און אט די אונרעגיסטרירטע פרויען האבען געשאפען א נייעם פראבלעם.

לויט דעם געזעץ האבען אומלעגאל־געבוירענע קינדער די זעלבע רעכט ווי די לעגאלע. דאס מיינט, אז אנ׳אומלע־גאל קינד האט די זעלבע רעכט צו קריגען חיונה פון זיין פאטער: אבער דאס איז אלץ נערעדט געוואָרען, ווען דער פאטער וויל איהם אנערקענען; ווען דער פאטער וויל עס אבער נישט אנערקענען,– פאנגען זיך אן די צרות.

עס ליגט אויף דער פרוי דאן צו בעווייזען, אז דער מאן וועמען זי גיט אן פאר דעם פאטער פון איהר קינד, איז טאקע דער פאטער, דאס איז נישט אימריג לייכט. יעדענפאלס איז עס פערבינדען מיט א גאנץ־טלייכער פראָ־צעדור. די פרוי דארף רופען דעם מאן אין גריכט און בעווייזען מיט עדות, אז זי איז געווען אינטים מיט דעם אנ־גענעבענעם מאן. נישט אלע מאל גע־לינגט עס. דערפון האבען זיך גענומען א סך פערלאזענע קינדער און אפילו מארדען. כדי דאס אויסצומערען איז געשאפען געוואָרען דער נייער געזעץ. וואס אנערקענט פאקטישע הייראטען אזוי גוט ווי רעגיסטרירטע. ווען עס ווערט בעוויזען, למשל, אז א מאן מיט א פרוי האבען געלעבט צוזאמען אין איין אפארטמענט, אדער האבען גע־פיהרט איין ווירטשאפט, אדער זיי הא־בען מיגורירט אין געזעלשאפט אלס מאן און פרוי, אדער אז זיי האבען גע־שטיצט איינע די אנדערע פינאנציעל.– ווערט אזא צוזאמענלעבען אנערקענט אלס א פאקטישע הייראט.

אט דער געזעץ איז אנגענומען גע־וואָרען נאך א לאנגער דיסקוסיע אין דער פרעסע און אויף עפענטליכע פער־זאמלונגען. ער איז נאך פארגעשלאגען געוואָרען מיט א יאהר פריהער, אבער דער צענטראל עקזעקוטיוו־קאמיטעט האט איהם דאן בעטראכט און נישט פערפאר און נישט דאנגענען.

עס זענען געווען אסך אפוועג־דונגען צום געזעץ, מאוכע האבען איהם בעקעמפט אלס א בורזשואזע־אנאר־כיסטישע מאכצרייקל; אנדערע ווידער האבען אין דעם געזעץ געזעהן אנ׳אבע־נעם וועג צו פאליגאמיע, ווייל דער געזעץ שטעט אפ אלע פארמאליטעטען און לעגט בלויז אויף א פינאנציעלע פערענטוואָרטליכקייט פאר טיל־ווייבע־ריי. עס קומט אויס, אז יעדער איינער, וואס פערדינט גענוג,– און אזעלכע זענען איצט דא אין רוסלאנד א היבש ביסעל – קען זיך ערלויבען צו האבען אזוי פיל ווייבער וויפיל ער וויל, אבי ער זאל קאנען געבען אלעמען צום לעבען.

נאך לאנגע דיסקוסיעס איז אבער דער געזעץ אנגענומען געוואָרען און ער איז אריין אין קראפט, ווי אויבען געזאגט, דעם ערשטען יאנואר פון דעם יאהר. אינטערעסאנט איז דא צו בע־מערקען, אז ווען דער געזעץ איז אפ־געשטימט געוואָרען אויף א זיצונג פון דער צענטראל עקזעקוטיוו־קאמיטעט, האבען אלע פרויען־דעלעגאטען גע־שטימט פאר איהם.

פ. ש־ד.

Dr. med.
EYCHNER Jakób
Aleja 1-go Maja 16, Tel. 11-24
אינערליכע- און קינדער־קראנקהייטען.
נעמט אן פון 6–7, זונטאג פון 3–4.

DR PRYBULSKI
זאוואדזקא 1, טעלעפאן 25-38
זענעראלע און האר־הויט־קראנקהייטען,
זעקסר־שוועכע, בעתשורלאנג מיט קחארץ־ליכט
(חאר־אויספאל), רעגמען־שטרעהלען.
נעמט אן פון 9—8 אויז פון 4—8 אוועגד,
דאנטען: פון 4—5 נאכמ.

נייער פאָלקסבלאַט
17 מאַי 1927.

דאָס לאָדזער לעבן

נייער פאָלקסבלאַט
17. מאַי 1927.

17
דינסטאָג
טן
אייר תרפ"ז

מאַי
זון-אויפגאַנג 3.41
זון-אונטערגאַנג 7.25
לענג פון טאָג. 14,12

פאַכאַר.

יאָהרגאַנג 1905.

אין דער קאָמיסיע נומער 1 (טרעפונג־טאָג 10) דאַרפן זיך שטעלן:

היינט, דעם 17. מאַי, די, וואָס האָבן אָדרעסשעניעס לויט'ן אַרטיקעל 35 און קאַרטען פון נומער 5501 — 6274.

מאָרגן, דעם 18 מאַי אַלע די פון יאָהר־גאַנג 1905, וואָס האָבן בעקומען אָדרעסשעניעס לויט די אָרט. 53 און 57.

אין דער קאָמיסיע נומער 2
(זאַקאַנטנאַ 82).

יאָהרגאַנג 1906

5. פּאָליציי־קאָמיסאַריאַט.

היינט, דעם 17, מאַי — דין וואָס זייערע נעמען הויבן זיך אָן מיט S.

מאָרגן, ד, 18. מאַי — Ż. Z. W. U. T.

קיין נאָמענטליכע אויפאָדערונגען וועלן נישט געשיקט ווערן. די קאָמיסיעס הויבן אָן זייער טעטיגקייט פונקט 8 אַ זייגער אין דער פריה.

ביטעט ווענען אָדרעסשעניעס דאַרפן אַריינגעטראָגען ווערן אין רעגיסטרירונגס־קאָמיטאַריאַט צוזאַמען מיט די דאָקומענטן, וועלכע שטעלן פעסט דאָס רעכט צו נעניסען פון אָדרעסשעניעס, שעטטענס אַ טאָג פאַר'ן טערמין, ווי מ'דאַרף זיך שטעלן צו דער אָבאָר־קאָמיסיע.

ביטעט ווענען אַנערקענען אַנדערהאַלבן יאָהריגע דינסט־צייט דאַרפן אַריינטראָגען אין רעגיסטרירונגס־קאָמיסאַריאַט די דאָזיגע אָבאָראָווע, וועלכע בעזיצען נישט קיין רעכט אויף ווייטערדיגע אָדרעסשעניעס, אָדער ווילען היי־יאָהר נישט נעניסען פון אָפּלענען דאָס מיליטער־דינסט.

פון דער סטאַראָסטווע.

דאַרפן זיך היינט שטעלן אין פ. ק. אי.־פּאָוויאַט (פעטריקאָווער 187 די יונגע לייט פון אַלע יאָהר־גענג, וואָס דאַרפן זיך היי־יאָהר צושטעלן אין וואָס וואוינען אין כאָיני און זייערע נעמען הויבן זיך אָן מיט די בוכשטאָבן פון M. ביז Z.

לאָדזער סוחר'טום

נענען דער זונטאָג־רוה־גזרה.

(פ) אין צוזאַמענהאַנג מיט דער אָנציע פון סוחר'טום פאַר'ן אָבשאַפן די זונטאָג־רוה־גזרה, קומען פאַר אין דער לאָדזער וואָיעוואָדזטוו אַ רייה סוחרים־פאַרזאַמלונגען, וועלכע שיקען אַוועק דעפּעשען צום וויצע־פּרעמיער בּאַרטעל, מיט דער פאָדערונג, אַז די זונטאָג־רוה־גזרה זאָל אָבגעשאַפט ווערן.

125,000 זל.

פאַר אינטעלעקטועלע אַדמיטסטלאָזע.

(פ) נעכטן האָט דער אַרבייטסלאָזער פאָנד דערהאַלטן נייע 125 טויזאַנד זלאָטעס אויף שפּיצע פאַר אַרבייטלאָזע אינטעלעקטועלע אַרבייטער.

אין די נאָהנטסטע טעג וועלען זיך שוין אָנהויבן די אויסצאָהלען לויט די נייע אינסטרוקציעס פון אַרבייטס־מיניסטעריום.

סאָכאָלכער רב אין לאָדז.

אין אונזער שטאָדט ווילט זיין עס־ליכע טעג איינער פון די בעדייטענדסטע רבנים אין פּוילען, דער סאָקאָלקער רב, הגאון ר' יצחק שוסטער.

הרב שוסטער וועט האַלטן אַ דרוש אין דער ווילקער שוהל, היינט 7 אַ זייגער אין אָוונד.

וואָס יעדער פאַבאַר־פליכטיגער דאַרף וויסען.

ווער איז אינגאַנצען בעפרייט פון מיליטער־דינסט?

פון מיליטער־דינסט ווערט מען בעפרייט צוליב צווייערליי טעמים: עפענטליך־רעכטליכע און ריין־פיזישע.

אויפ'ן סמך פון דער ערשטער קאַטעגאָריע זענען בעפרייט:

1) פערזאָנען, וועלכע לייגען פאָר דאָקומענטען, אַז זיי זענען בירגער פון פרעמדע מלוכות. דאַנעבען די מיליטער־פליכטיגע, וועלכע קענען נישט צושטעלען קיין גענויע בעווייזען וועגען אַ פרעמדער מלוכה־בירגערשאַפט, הגם זיי זענען אויך נישט קיין בירגער פון דער פוילישער רעפּובליק, אונטערליגען בנוגע מיליטער־דינסט פונקט די זעלבע כללים, ווי די פוילישע בירגער;

2) פערזאָנען, וועלכע האָבען בעקומען די פוילישע בירגערשאַפט אין מאָמענט, ווען זיי זענען שוין געווען אַלט איבער די 50 יאָהר;

3) פערזאָנען, וועלכע זענען געווען רען פער'משפט צו טויט־שטראָף, שווערע טורמע, אָדער אויסבעסערונג־הויז אין האָבען אין צוזאַמענהאַנג מיט'ן גערישטס־אורטייל פערלוירען מיילוויז, אָדער אין גאַנצען זייערע בירגערליכע רעכט. אָפּהענגיג פון דער שאַרפקייט פון שטראָף, קאָן די מיליטער־מאַכט די דערמאָהנטע קאַטעגאָריע אויסשליסען פון מיליטער־דינסט אויף אייביג, אָדער בלויז אויף אַ געוויסער צייט.

לויט דעם געזונד־צושטאַנד אָדער קערפּערליכען אָפּעקס, זענען בעפרייט פון מיליטער־דינסט און ווערען דערי־בער פערעכענט צו דער קאַטעגאָריע G פאָלגענדע פּאָבאָראָווע:

1) וועלכע זענען נידעריגער, ווי 146 צענטימעטער, קערפּערליך־נישט ענטוי־קעלט, האָבען אַ קינדעריש־אויסזעהען, נעבליבענע שוואַכקייט און ווענען וועהניגער, ווי 45 קילאָגראַם;

2) וועלכע האָבען בעדייטענדע קער־פּערליכע פעהלערען: צעבראָכענע און שלעכט־צוגעוואַקסענע הענד און פיס־ביינער, וועלכע שטערען אין אַ געוויסער מאָס די בעוועגונג פון די דאָזיגע אָרגאַנען; אָנצינדונג און שווינדזיכט פון די ביינער (הין און מאַטעריע), געוויקטער אַרום מאָרך ביין, בעדייטענדע פאַרקרימונגען, שווינדזיכט און שטייפקייט פון רוקען ביין; זשעבּרעס, שאַרפקאַנטיגע הויקערס; פּאַרמלאַזע, נישט צוגעוויקעלטע, אויסגעקרימטע הענד, פיס און קניה; וויכטיגע פעהלערען פון טרעט־טייל פון די פיס (סטאָפּאַ); דאָס פעהלען פון אַ האַנד, פיס, 3 פינגער, אָדער דעם גראָבען פינגער פון דער רעכטער האַנד, צעבראָכענע דזשאָנטלעס און פערקריפּלונג פון בריסט־קאָסטען, איין אַרמקייט ביי 20 פּראָצענט קיי־קראַפט;

3) וועלכע האָבען אַ אויסגעקרימטען האַלז, פערקריפּלונג פון מויל, פּנים גאָז, צווייזייטיגע גאָז־אויסקרימונג, שטאָלטונג, אָדער צוואוואוקס פון די ליפּען, שטאַרקע שטאַמלונג, אָדער שטים־קייט, פערלענגערטע, אָדער פערקירצטע צונג, שווינדזוכט פון די קעל, לונגען, אָפּעקטען פון די לונגען, שווערע־מאָגען־קראַנקהייט, געדערים, גאַל־שטיינער, אויקער־קראַנקהייט, נירען־און בלאָז־קראַנקהייט, פרייע אויספלוס פון אויערען, שווינדזיכט פון די געשלעכטלי־כע אָרגאַנען;

4) וועלכע זענען הערמאָפּראָדיטען (זומטום);

5) וועלכע האָבען אַ פערשפּרייטע אומהיילבאַרע הויט־קראַנקהייט שטאַרקע בלוט־אָדערמקייט, בעדייטענדע האַרץ־קראַנקהייט, שווערע נערוען־קראַנקהייט־עפּלעפּסיע און וועלכע זענען גייסטיג נישט צנוויקעלט;

6) וועלכע זענען קורצזיכטיג מעהר ווי 8 דיאָפּטער און שוואַכזיכטיג אויף 3, 0, אויף איין אויג בלינד און אויפ'ן צווייטען זעהען זיי שוואַך, האָבען אַ קאָמפּליצירטע אויגען־קראַנקהייט, פערקרישעלטע גרומען, אָדער ס'רינען זיי פון אויגען;

7) וועלכע האָבען שווערע אויערען־קראַנקהייטען, פלוטען, זענען טויב און טויב־שטים און 8) וועלכע זענען אויסערגעוועהנליך פעט.

י. אינפעלד.

פרעזידענט מאַשטשיצקי וועט ווידער זיין אין לאָדז אין צוויי חדשים ארום.

ער וועט זיך בעהענען מיט דער לאָדזער אינדוסטריע.

(:) אין צוזאַמענהאַנג מיט'ן טיילען פון מלוכה־פּרעזידענט מאַשטשיצקי אין לאָדז, דערוויסען מיר זיך נאָך פאָלגענדעס:

בעת'ן ראָוט אין „פילהאַרמאָניע" האָט דער מלוכה פּרעזידענט אָפּגעהאַלטען אַ לעגערען געשפּרעך מיט'ן דירעקטאָר פון פאַזאַנסקי'ס פאַבריק וואָלטשינסקי, וועגען דער לאַגע פון דער לאָדזער אינדוסטריע.

דער פּרעזידענט האָט זיך צווישען אַנדערען געפרעגט, צי אין דער לעצטער צייט ווערען אין די לאָדזער פאַבריקען דורכגעפיהרט אינוועסטיציע־אַרבייטען, כדי צו פערבעסערען דעם צושטאַנד פון דער פּראָדוקציע.

דיר. וואָלטשינסקי האָט געענטפערט, אַז בלויז אין פאַזאַנסקי'ס פאַבריק זענען אין משך פון די לעצטע 2 יאָהר דורכגעפיהרט אַ רייה אַרבייטס אויסבעסערונגען און קודם־כל ווערט שוין נעוצט דער נייער היץ־קעסעל, וועל־כער פערברענט אַליין דאָס אַש. דער דאָזיגער קעסעל־אַפּאַראַט ווירקט צום פערבעסערען די פּראָדוקציע.

דער מלוכה־פּרעזידענט האָט זיך פעראינטערעסירט מיט דעם קעסעל־אַפּאַראַט און זיך אויסגעפרעגט אויף יעדען בעזונדערען בעשטאַנדטייל.

דער מלוכה־פּרעזידענט האָט געבעטן דעם דירעקטאָר וואָלטשינסקי, אַז אין פאַל, ווען דער נייער קעסעל־אַפּאַראַט אין פאַזאַנסקי'ס פאַבריק וועט געלאָזט ווערען אין בעוועגונג, זאָל מען איהם וועגען דעם מוריע זיין, ווייל ער וויל גערן זיך בעקענען מיט דער נייער ערפינדונג אין דער טעכניק.

Dr. med. I.WAJNBERG
Cegielniana 47, tel. 26-02
אינערליכע קראַנקהייטען, פּעצע. פאַר לונגען און האַרץ־קראַנקהייטען, בעשטראַלונגען מיט קונסטליכע בערג־זון.
נעמט אָן פון 5—4 נאָכמיטאָג און פון 4—3 אין דער לעטשנוצע „וואולקאַ".

זאַל פילהאַרמאָניע, נאַרוטאָוויטשאַ 20
נאַסטשפּילעז פון 1-טען וואַרשאַווער יוד. מיניאַטור־טעאַטער
„אַזאַזעל"
נור 2 ביליגע טעג!
היינט, דינסטאָג, דעם 17. און מאָרגען מיטוואָך, דעם 18. מאַי,
9 אַ זייגער אין אָוונד פון 80 גראָשען ביז 4 זלאָטעס
דאָס גרויסע
4 פּראָגראַם 4
קאָנפערענסיער: א. נאַדיק.
עס נעהמען אָנטייל: אַלאַ ליליט, לוריע שפּיגעל, ר. וועלנער, וו. גאַדיק, ש. לאַנדוי, י. פּטרוזאַמט, י. מאַנסדאָרף, נ. מעלניק, מ. פּאַטאַשינסקי, ה. פּאַזאַנסקי און אַנדערע.
קאָנסטל. לייטונג: מעא אַרצישעווסקאַ
ליטעראַרישע לייטונג: משה בראָדערזאָן
מוזיקאַלישע לייטונג: הענעך קאַץ
דעקאָראַטיווע לייטונג: פּריץ קליינמאַן
פּאַרעאָגראַפיע: אַלאַ ליליט
דירעקציע: י. דאַנציגער
בילעטען שוין צו בעק מען אין קאַסע פון פילהאַרמאָניע־זאַל.

אין די אָפּטייכען.

היינטיגע נאַכט־דיזשורען.

(§) היינט דיזשורירען ביינאַכט פאָלגענדע אָפּטייקען: אַנטאָניעוויטש (פּאַבּיאַניצקאַ 50); כאָדזינסקי (פּיעטריקאָווער 164); סאָקאָלעוויטש (וושעיאַזר 12); רעמביעליגסקי (אַנדזשעיאַ 26); זוגדעלעוויטש (פּיעטריקאָווער 25); קאָפּערקיעוויטש (זגיערזשער 54); טרעוויקלאָווסקאַ (בזשעזשינער 58).

שטרייַכ פון קוימענהערער.

(ס) נעכטען איז אויסגעבראָכען אַ 4-שעה'דיגער פּאָטעסט־שטרייק פון די לאָדזער קוימענקעהערער, געגען זייערע אַרבייטס־געבער, וועלכע ווילען נישט גאָכגעבען די פאָדערונגען וועגען אַ לוין־הוסה.

אויב די פאָדערונגען וועלען נישט נאָכגעגעבען ווערען אין משך פון די נאָהנטסטע 2 טעג וועט אויסברעכען אַ אַלגעמיינער שטרייק פון אַלע קוימענקעהערער.

צום אבצייכען־טאָג פון קרן קימת לישראל.

נעכטען אָוונד איז אין לאָקאַל פון „הסתדרות השומרים" (שענקעוויטש 28) פאָרגעקומען אַ חברים־זערזאַמלונג פון צווייטען און דריטען גדוד, וועגען דעם בעפאָרשטעהענדען אָבצייכען־טאָג פון קרן־קימת. אין רעזולטאַט פון דער פערזאַמלונג האָבען זיך פערשריבען אַ גרויסע צאָהל פון די פערזאַמעלטע חברים, וועלכע זענען געוואָרען צוגעשטעלט צו די פערשידענע פונקטען.

*

היינט אָוונד קומט פאָר אין לאָקאַל פון „נורדוניה" (שענקעוויטש 3/5) אַ חברים־פערזאַמלונג געווידמעט דעם בעפאָרשטעהענדען קרן־קימת אָבצייכען־טאָג.

טאַבאַק־שמוגלער.

(§) די פּאָליציי האָט אַרעסטירט די 2 לאָדזער איינוואוינער: מאַטשעי קוסטעלאַק (אַנדזשעיאַ 1) אין אַלפּערד וואוידעל (פּעטריקאָווער 97), וועלכע ווערען בעשולדיגט אין פערנעהמען זיך מיט'ן פערקויף פון נעשמוגעלטען אויסלענדישען טאַבעק.

אומגליק

ביי דער אַרבייט.

(—) אין דער פאַבריק פון די ברידער לאַנגע (אַנדזשעיאַ רוג גדאַנסקאַ) האָט נעכטען צעטראָפען אַ שרעקליכער פאָרפאַל מיט דעם זייערזשער אַרבייטער ברונאָ וואָלד, אַ שלאָסער:

בעת ער איז געשטאַנען ביי דער אַרבייט איז אויף איהם אַרויפגעפאַלען אַ אָנגעגליהטע אייזערנע פלאַטע און איהם שטאַרק אָבגעבריהט.

די פאָגאָסטאָוויע האָט דעם אומגליק־ליכען אָבגעפיהרט אין שפּיטאָל.

זעלבסטמאָרד.

(—) אויף דרעווגאָווסקאַ 9 איז געגאַנגען זעלבסטמאָרד דורך אויסטרינקען אַ גרעסערע דאָזע סם די 16־יעהריגע מאַרטאַ יאַמאָסאַ.

אַ שרפה.

(*) צעהרנעכטען האָט צוליב אַ קורץ שלוס אויסגעבראָכען אַ שרפה אין דער פאַבריק פון יעקב פאָגעל, טרעמבאַצקאַ נאָס. די פייערלעשער האָבען די שרפה איינגעלאָשען. דער שאָדען איז בעדייטענד.

וואָס יעדער פאַבאַר־פליכטיגער דאַרף וויסען.

ווער איז אינגאַנצען בעפרייט פון מיליטער־דינסט?

קערפּערליכען אָפּעקס, זענען בעפרייט פון מיליטער־דינסט און ווערען דערי־בער פערעכענט צו דער קאַטעגאָריע G פאָלגענדע פּאָבאָראָווע:

1) וועלכע זענען נידעריגער, ווי 146 צענטימעטער, קערפּערליך־נישט ענטוי־קעלט, האָבען אַ קינדעריש־אויסזעהען, נעבליבענע שוואַכקייט און ווענען וועהניגער, ווי 45 קילאָגראַם;

2) וועלכע האָבען בעדייטענדע קער־פּערליכע פעהלערען: צעבראָכענע און שלעכט־צוגעוואַקסענע הענד און פיס־ביינער, וועלכע שטערען אין אַ געוויסער מאָס די בעוועגונג פון די דאָזיגע אָרגאַנען; אָנצינדונג און שווינדזיכט פון די ביינער (הין און מאַטעריע), געוויקטער אַרום מאָרך ביין, בעדייטענדע פאַרקרימונגען, שווינדזיכט און שטייפקייט פון רוקען ביין; זשעבּרעס, שאַרפקאַנטיגע הויקערס; פּאַרמלאַזע, נישט צנוויקעלטע, אויסגעקרימטע הענד, פיס און קניה; וויכטיגע פעהלערען פון טרעט־טייל פון די פיס (סטאָפּאַ); דאָס פעהלען פון אַ האַנד, פיס, 3 פינגער, אָדער דעם גראָבען פינגער פון דער רעכטער האַנד, צעבראָכענע דזשאָנטלעס און פערקריפּלונג פון בריסט־קאָסטען, איין אַרמקייט ביי 20 פּראָצענט קיי־קראַפט;

3) וועלכע האָבען אַ אויסגעקרימטען האַלז, פערקריפּלונג פון מויל, פּנים גאָז, צווייזייטיגע גאָז־אויסקרימונג, שטאָלטונג, אָדער צוואוואוקס פון די ליפּען, שטאַרקע שטאַמלונג, אָדער שטים־קייט, פערלענגערטע, אָדער פערקירצטע צונג, שווינדזוכט פון די קעל, לונגען, אָפּעקטען פון די לונגען, שווערע־מאָגען־קראַנקהייט, געדערים, גאַל־שטיינער, אויקער־קראַנקהייט, נירען־און בלאָז־קראַנקהייט, פרייע אויספלוס פון אויערען, שווינדזיכט פון די געשלעכטלי־כע אָרגאַנען;

4) וועלכע זענען הערמאָפּראָדיטען (זומטום);

5) וועלכע האָבען אַ פערשפּרייטע אומהיילבאַרע הויט־קראַנקהייט שטאַרקע בלוט־אָדערמקייט, בעדייטענדע האַרץ־קראַנקהייט, שווערע נערוען־קראַנקהייט־עפּלעפּסיע און וועלכע זענען גייסטיג נישט צנוויקעלט;

6) וועלכע זענען קורצזיכטיג מעהר ווי 8 דיאָפּטער און שוואַכזיכטיג אויף 3, 0, אויף איין אויג בלינד און אויפ'ן צווייטען זעהען זיי שוואַך, האָבען אַ קאָמפּליצירטע אויגען־קראַנקהייט, פערקרישעלטע גרומען, אָדער ס'רינען זיי פון אויגען;

7) וועלכע האָבען שווערע אויערען־קראַנקהייטען, פלוטען, זענען טויב און טויב־שטים און 8) וועלכע זענען אויסערגעוועהנליך פעט.

י. אינפעלד.

זאַל פילהאַרמאָניע, נאַרוטאָוויטשאַ 20
נאַסטשפּילעז פון 1-טען וואַרשאַווער יוד. מיניאַטור־טעאַטער
„אַזאַזעל"
נור 2 ביליגע טעג!
היינט, דינסטאָג, דעם 17. און מאָרגען מיטוואָך, דעם 18. מאַי,
9 אַ זייגער אין אָוונד פון 80 גראָשען ביז 4 זלאָטעס
דאָס גרויסע
4 פּראָגראַם 4
קאָנפערענסיער: א. נאַדיק.
עס נעהמען אָנטייל: אַלאַ ליליט, לוריע שפּיגעל, ר. וועלנער, וו. גאַדיק, ש. לאַנדוי, י. פּטרוזאַמט, י. מאַנסדאָרף, נ. מעלניק, מ. פּאַטאַשינסקי, ה. פּאַזאַנסקי און אַנדערע.
קאָנסטל. לייטונג: מעא אַרצישעווסקאַ
ליטעראַרישע לייטונג: משה בראָדערזאָן
מוזיקאַלישע לייטונג: הענעך קאַץ
דעקאָראַטיווע לייטונג: פּריץ קליינמאַן
פּאַרעאָגראַפיע: אַלאַ ליליט
דירעקציע: י. דאַנציגער
בילעטען שוין צו בעק מען אין קאַסע פון פילהאַרמאָניע־זאַל.

פער'כס'ט אין א דראשקע.

(ס) נעכטן האבן די פאסטשירן אויפ'ן קאלישער וואקזאל בעמערקט, אז'עלעגאנטע פריילין, וועלכע איז נע־זעסן די נאנצע צייט אין געוויינט.

ווען דער אויג, וואס איז געגאנגען פון וואגשאל קיין פויזן, איז אנגעקו־מען אויף דער סטאציע, איז דאס פריי־ליין ארויסגעגאנגען, נאר אנשטאט אויף דער באהן איז זי ארויס אויפ'ן גאס אין זיך ארויסגעזעצט אויף א דראשקע

ווען די דראשקע איז אדורכגעפאה־רן אויף קאפערניק־גאס, איז פלוצלונג דאס פריילין ארויסגעפאלן אויפן ברוק אין אן'אויגבליק אזמלאזן צושטאנד. מען האט אן־ויפגערופן די פאגאטאוויב, וועלכע האט פעסטגעשטעלט, אז דאס פריילין האט זיך פער'סמ'ט. אין א שווערן־צושטאנד האט מען זי אפגע־פירט אין שפיטאל, זי הייסט אסתר הילער, 34 יאה־ר אלט, וואוינט אין פויזן.

די פוהרמאנעס ערקלעהרען א פראטעסט־שטרייק

נעגען יקרות אויף פאשע א. אנר.

זונטאג איז פארגעקומען א גרויסע פערזאמלונג פון לאדזער פוהרמאנעס אין פאלקס־הויז (זאוואדזקא 5). ה' י. גרינשפאן, וועלכער עפענט די פער־זאמלונג מעלדעט די אנוועזענדע, אז דעם טאג ווילט אין לאדז דער חשוב'ר גאסט, מליכה - פרעזידענט מאשטשיצקי אין אלע אנוועזענדע בעגעהרען דעם כבוד טוג'ם חשוב'ן גאסט מיט'ן אויס־שריי, עס זאל לעבן דער פרעזידענט מאשטשיצקי.

נאכדעם האט דער פארזיצער אנגע־וויזען אויף דער קאטעדראל, וואס דראהט פאר אלע פוהרמאנעס צוליב ן

נייע באהן = ליניעס.

ס'וועלען בעשעפטיגט ווערען טויזענדער ארבייטסלאזע.

(ס) בעת זיין לעצטען חיילען אין וואגשא האט דער וויעיוואדע ה' יאש־טשאלט קאנפערירט מיט'ן וויצע־פרעזי־דענט בארטעל וועגען א רייה אקטועלע לאדזער ענינים און צווישען אנדערן־ וועגען אנהויבען בויען אין דער לאדזער וואיעוואדזטווע א רייה נייע באהן־ליניעס.

ס'איז בעשלאסען געווארען אנצוהו־בען בויען די באהן־ליניעס: קוסנא־סטשאלקאוו, לאדז - טאמאשאוו־רא־קיטשין, און נאך אנדערע.

ביי די דאזיגע ארבייטן וועלען בעשעפטיגט ווערען עטליכע טויזענד ארבייטסלאזע.

שלום־עליכם־פריהמארגען

אין פילהארמאניע־זאל.

שבת אינדערפריה איז אין פילהאר־מאניע זאל פארגעקומען א שלום עליכם־פריהמארגען, צום 11 סטן יאהרצייט נאך דעם גרויסן דיכטער.

מיט א רעדע וועגען שלום עליכם'ס דעם קינסטלער, דיכטער און פאלקס הומאריסט איז ארויסגעטרעטען ראש־מאן י. ליכטענשטיין, וועלכער האט אין צוטש'ע שעריכען געשילדערט שלום עליכם'ן און זיינע העלדען.

נאך דעם רעפעראט האבען די יונגע ארטיסטען פון „אזאזעל": מאזנאנסקי, מעלניק, מאנסדארף און פאטעשינסקי אויפגעפיהרט א רייה אינסצענירטע

ערב אני פ'יאנראם אין „אזאזעל".

לעצטע פארשטעלונגען פונ'ם 4 טען פראגראם.

פון נעכטען א נעהט אין „אזאזעל" צו בילינע פרייזען דאס שטארק־אויס־גענומענע 4 טע פראגראם, מיט גאדיק, לילית, סטרוגאטש, לאנדוי און לוריע־שפיגעל אין די הויפט־רא'לען.

איצט קומען שוין די ב ר י ט ע שיכ־טען, וועלכע האבען נאך ביז איצט נישט געהאט די מעגליכקייט צו זעהען דאס פיערטע פראגראם. דער פילהאר־מאניע־זאל איז יעדען טאג איבערפולט

און עולם ווילט זיך אויסגעצייכענען. אבער - א גאנצען טאג געהט אן אין „אזאזעל" א פיבערהאפטע צוגריי־טונגס־ארבייט צום גרויסען, מאנומענ־טאלען 5־טען פראגראם.

ווי מ'זאגט־צו פון חינטער די קולי־סען, זאל דאס נייע פראגראם אין אלע הינזיכטען איבערשטייגען אלע ביז־איצ־טיגע „אזאזעל"־פראגראמען.

פון יודישען טעאטער.

ס'נרייט זיך „מאוכאזער ליבע"

אין „סקאלע"־טעאטער, וואו עס טרע־טען אויף די לאדזער ליבלינגען: מאליע־קטוו, ראבינאוויטש, אנילעוויטש, בארישאק און אנדערע, איז יעדען טאג פול.

די געשפילטע פרעהליכע פיעסען נעהמען שטארק אויס. היינט ווערט גע־שפילט די בעקאנטע אמערעטע „א נאכט פון ליבע".

אין פראגען ווערט צוגעגרייט דער בעריהמטער שלאגער „קאוקאזער ליבע"

די נעכטיגע רינג־האמפען.

נעכטיגע פראנצויזישע רינג־קאמפען זענען פארגעקומען ביי א פולער גא־לעריע און נישט קיין גרויסען עולם אין פארטער.

אין דער ערשטער פאר האט גע־קאמפט שטשערבינסקי געגען פראנ האסקא'ן.

בעזיגט האט פראנהאסקא אין דער 19. מינוט אריינגעפאנדיג שטשערבינ־סקי'ן אין א דאפעלטען־נעלסאן.

אין דער צווייטער פאר האבען גע־מאסטען זייערע כחות צוויי דזשענ־טעלמענער קאוואן און סאמסאן. דער קאמף, וועלכער איז געווען גאנ'הרט זייער קארעקט האט זיך געענדיגט מיט רעמי.

די דריטע פאר—דער געשיקטער פע־טערסאן געגען דעם ברומעלען דשבי. דעבי איז נאך דריי וואכען דיס־קוואליפיצירט געווארען און דעם זיג האט מען אנערקענט פעטערסאן'ען.

א'ן דער פערטער פאר—דער ליבלינג פון פובליקום שטעקער געגען שטאר־קען אין קינדעריש־ברוטעלען געטסרע־מען.

אין רער 33. מינוט האט געזיגט שטעקער.

שטאדטישע הונסט־גאלעריע.

אין דער שטאדטישער קונסט־גאלעריע (אין שיפנקיעוויטש פארק) ווערט היינט געעפענט די אויסשטעלונג פון ארכי־טעקטור־פראיעקטען צום בוי פון א רוי־טען־קרייץ־שפיטאל.

אויסער דעם, ווערען אויסגעשטעלט בילדער פון די בעריהמטע מאהלער: אקסענטאוויטש, בראנדט, טאלאט און ביירע קאטאק'ס.

אפערע אין לאדז.

דאנערשטאג הויבט אן אין „סקאלא" טעאטער צו גאסטראלירען די בעריהמ־טע פאמערנער אפערע פון מהאר אונ־טער דער דירעקציע פון י. באגאנאוו־סקי, וועלכער איז קאפעל מייסטער פון דער פויזנער אפערע.

עס ווערט אויפגעפיהרט די בעריהמ־טע אפערע „זשידובקע" מיט די בעס־טע קרעפטען, אין די הויפט־ראלען.

מעלדונגען.

אכטונג ציוניסטישע יוגענד!

די מונגלידער פון די ארגאניזאציעס „החלוץ", „גורדוניה", „החלוץ המרכזי", „הסתד־רות השומרים" שטעלען זיך הנמצ צו דער שקל אקציע, די מונגלידער פון די ציוניסטישע יו־גענד ארגאניזאציעס, וואס האבען זיך נישט רעגיסטרירט אין די ארגאניזאציעס דארפען זיך מעלדען אין פעקרעטאריאט פון שקל־קאמ־מיטעט ציוניסטישען ביורא ציגעל־גאס 4 טעג־ליך פון 9—1 און 4—6.

טעלעגראמען.

אונגארישע רעגירונג וויל נישט אב־שאפען דעם „נומערוס קלאוזום".

בודאפעשט, 16 (יט"א טעלעגראפיש). אויף דער לעצטער זיצונג פון אונגארישען פארלאמענט איז געפיהרט געווארען א ליידענשאפטליכע דעבאטע איבער ביודזשעט פון בילדונגס־מיניסטעריום.

דער יודישער דעפוטאט פאביען האט פארגעלעגט אבצושאפען דעם „נו־מערוס קלאוזוס", שוויינדיג, אז די רעגירונגס־פארטיי האט בעת די פארלע־מענט־וואהלען צוגעזאגט אבצושאפען דעם „נומערוס קלאוזוס", דארף די רעגי־רונג דערוים איצט האלטען די הבטחה.

דער בילדונגס מיניסטער האט געענטפערט, אז אין פרינציפ איז ער טא־קי מסכים, אויפ'ן פארשלאג פון יודישען דעפוטאט, נאר די בעדינגונגען אין לאנד זענען איצט אזעלכע, וואס ערלויבען נישט אדורכצופיהרען אזא רעפארם. ערשט אין דער ציקונפט וועט מעגליך ווערען אבצושאפען דעם „נומערוס קלאוזוס".

דער מיסיסיפי־מבול ווערט גארנישט קלענער.

איצט איז נאך צוגעקומען א פאמען־עפידעמיע.

דער שטאט לויזיאנא זעהט אויס ווי איין גרויסע אזערע.

ניו־יארק, 16. (סט. טעל.) די הייצע צייטונגען ברענגען אלס סטא־טיסטיק פון טאג דעם ראפארט פון אנ־אמעריקאנער לופט־פליהער, וועלכער האט געמאלט מאטאנרא־ישע אויפנאה־מען פונ'ם פערפלייצטען געביט.

ווי ס'בעהויפטען מען מאכמענער, איז אונטער א שטארקען סאק, אויב מיסי־סיפי וועט צוריק פערגעהמען איהרע אלטע ברעגעס.

ניו־יארק, 16. (סט. טעל.) די ארייט פון דער פערפלייצונג איז 55 מייל. די קאלאסאלע פלאנטאציעס פון צוקער־רעהרען, בוימוואל און ריז וואס געפינען זיך אויף יענער זייט טייך זענען פולשטענדיג פערניכטעט. א פירט חלק פון לויזיזיאנא געפינט זיך אונ־טער'ן וואסער.

לאנדאן, 16 (אטע) צווישען די געליטענע פון דער פערפלייצונג אין האריסאן האט אויסגעבראכען אנ'עפי־דעמיע פון פאקען. מ'האט באלד מיט אפעראפלאנען געבראכט 10 טויזענד אימ־פונגען. דאס וואסער ביי גיו־ארלעאן האט געשטיגען אויף 10 צענטימעטער.

ניו־יארק, 16 (סט. טעל.) דער גובערנאטאר פון שטאט לויזיאנא האט ארויסגעגעבען אנ'אפיציעלען קאמוני־קאט וועגען דעם צושטאנד פון דער פערפלייצונג, וויטערדיג 25 טויזענד מענשען האבען פערלוירען דעם דאך איבערן קאפ. ס'דראהט, אז אויך דער טייך אטראפאלאיע זאל אדורכרייסען די גרעבלא און דאן וועלען נייע 150 טויזענד מען ווערען דאכלאז.

די ביז איצטיגע שאדענס אין לואי־זיאנא שטאט ווערען בערעכענט אויף 10 מיליאן דאלער. די סיטואציע אין די פערפלייצטע געביטען איז ווייטער זעהר ערנסט. קאלאסאלע וואסער סכומים דערגעהנטערען זיך צום מעקסיקאנישען אויסגוס. ווען די פערפלייצונג וועט דערגרייכען ביז צום ים וועט זיין פער־גאסען א מיליאן אקער־לאנד דער גאנצער שטאט לויזיזיאנא זעהן איצט אויס ווי אנ'אזערע מיט אנ'אויבערפלעך פון 20,000 קו. מייל.

וו. פרעמיער בא"טעל קאנפערירט.

וואַרשאַ, 16 (אטע) היינט האט וויצע־פרעמיער בארטעל אָפּגעהאַלטען קאנפערענצען מיט'ן פינאנץ־מיניסטער טשעכאָוויטש, בילדונגס־מיניסטער דאָ־ברוצקי און וויצע מיניסטער פאר אינערן — יאַראָשינסקי.

ענטדעקט א גרויסע פאבריק

פון פאלשע „מאנאפאל"־פאפיראסען.

לעמבערג, 16 (טעלעפאָניש) די היגע פאליציי האט ענטדעקט א געהיי־מע פאפיראסע פאבריק פון א גרויסען פערגעהן. די פאבריק האט בעזאָרגט מיט איהרע „מאָנאָפּאָל" אויסארבייטונ־גען פערשידענע קאוויאַרגיעס, רעסטאָ־ראַציעס און אינוואַלידען־בונדקעס. זי האט געהאט אנ'אייגענע שאכטעל פאַ־בריק און האט אויסגעאַרבייט די „פּאַ־פּיראָסען „דאַמסקיע", „פּרעזידענט", „עגיפּטקיע", „וויסלאַ" און „סאַמאָרט".

די דאזיגע אויסארבייטונגען זענען פערקויפט געווארען מיט 25 פּראָצ. ביי־ליגער ווי אין די „פאלשע „מאנאפאל"־פאפיראסען. עס האט געשטיגען אויף דער גובערנאטאר פון שטאט לויזיאנא האט ארויסגעגעבען אנ'אפיציעלען קאמוני־קאט וועגען דעם צושטאנד פון דער פערפלייצונג, וויטערדיג 25 טויזענד מענשען האבען דאן וועלען נייע 150 טויזענד מען ווערען דאכלאז.

די ביז איצטיגע שאדענס אין לואי־זיאנא שטאט ווערען בערעכענט אויף 10 מיליאן דאלער. די סיטואציע אין די פערפלייצטע געביטען איז ווייטער זעהר ערנסט. קאלאסאלע וואסער סכומים דערגעהנטערען זיך צום מעקסיקאנישען אויסגוס. ווען די פערפלייצונג וועט דערגרייכען ביז צום ים וועט זיין פער־גאסען א מיליאן אקער־לאנד דער גאנצער שטאט לויזיזיאנא זעהן איצט אויס ווי אנ'אזערע מיט אנ'אויבערפלעך פון 20,000 קו. מייל.

ביים קבר פון הרב מייזעל זצ"ל

(צו דער נעכטיגער יאָהר־צייט).

נעכטען איז אויסגעפאלען דער טאג פון 15־טער יאָהרצייט פון געווען לאָדזער רב אליהו־חיים מייזעל ז"ל.

אויפ'ן בית עולם, פארום דעם רב'ס קבר האבען זיך פון פריהמאָרגען אן געזאמלט גרויסע מאסען מענשען, גע־צינדען ליכט, געוואָרפען קויטלעך און מתפלל געווען אויפ'ן קבר, די גאנצע נאכט פון זונטאג אויף מאָנטאג האט די בעלוטער „נושאי־המטה" געזאגט אויפ'ן קבר תהלים, אין דער ת"ת אויפ'ן גאָ־מען של הרב איז פאָרגעקומען א הוכרה.

* * *

שוין אָראָנגעהעגדיג פון טראָמוואי איז ברייט ענטוויקעלט דער האנדעל מיט נשמה־ליכט, דער עולם קויפט זיי נעשמאק און נעהט אדורך דורך אנ'־שגדלאזען שפאלער פון פערשידענאר־טיגע אָרימעלייט, וועלכע ווינשען אייך אן צו ריכטען אלדאס גוטס. ביים אריינגעהען אויפ'ן בית עולם הערט מען איין גרויס געשריי, וועלכער איז א געמיש פון תהילים־זאגען, געוויין פון ווייבער און קלאגען פון פושקעס פון פערשידענע חברות: „בית־לחם", „תומכי אורחים", „חסד - של־אמת", „תלמוד־תורה א. א.

נאהענט ביי'ם קבר שטעהען עטליכע פראָפעסיאָנעלע קויטלעך - שרייבערס, וועלכע לעגען אייך פאר אָנצושרייבען פאר עטליכע גראָשענס קויטלעך, ווע, נען וואס אייער הארץ גלוסט נאר: נעגעזוגג פאר קראנקע, פרנסה, חתונה־מאכען קינדער, א בשלום'דיגע רייזע א. א. וו. די הויפט־אָפּגעהמער פון די קויטלעך זענען פון ווייבער־געשלעכט, וועלכע קענען זעלבסטשטענדיג קיין קויטלעך נישט אויפשרייבען.

צום קבר איז נישט צוצוקומען. יע־דער פון די עטליכע הונדערט מענשען, וואָס טושען זיך כסדר, ווילען אויפ־מען נאהענט, כדי זיך אָראָפּצורעדען פון הארץ, דעם צדיק ז"ל אויפ'ן אויער און קיינער זאל נישט הערען. דערביי הערען זיך אזעלכע יאָמערליכע געוויי־נען און יללות, אז ס'איז שווער דאָרט איינצושטעהען גלייכגילטיג עטליכע מי־נוט. נאר נאָהענט אָרום קבר שטעהען די פרויען, וועלכע האבען שטענדיג מעהר צו דערצעהלען ווי די מענער, אביסעל ווייטער שטעהען די מענער, ארומגעגאָרטעלט, ערנסט, זאגען תהלים אָדער אנדערע תפלות, קדיש און בענשען א הילף פאר זייערע דאגות און צרות.

אי קען מען געפינען די גרויסע מדבריות און ווייסע ווילדער, וואוהין מ'זאָל קענען אָוועקשיקען די אונגעהו־ערע צרות און פיין, טרעהרען און שלוכצען, וואָס קומען פון די צוגעשה־טאָגטע הערצער פון דעם עולם, וואָס שמעהט איצט אָרום דעם קבר?

און וואָס פאר מעלות טובות און גאָרעם־הערציגקייט האט געשוזט פערטאָגען ביים לעבען דער מענש, צו וועלכע די דאזיגע אָנגעוואהניגטע הערצער קו־מען אָנגעפרוילען זייערע צרות און זו־כען הילף?

אזוי וועקסלען דעם גאנצען סאָרמי־מיטאג די הונדערטער מענשען ביים קבר; עס סמאָלען זיך די ליכטלעך. עס מעהרען זיך די קויטלעך און... קיין מצבה אויפ'ן רב'ס קבר איז אלץ נישטאָ.

דער גרויסער עולם, וואָס איז נעכ־טען געווען אויפ'ן בית־עולם צוליב דער יאָהרצייט פון הרב ר' אליהו חיים מייזעל. עטליכע פאָרשטעהער פון „נושא־המטה" האבען געהאלטען דרשות וועגען דעם נפטר.

די שטייער-הנחות אין ל״עצטען צירקוליאר פון פין.-מיניסטעריום

אין דעם לעצטען צירקוליאר פון פינאנץ-מיניסטעריום בנוגע שטייער הנחות. רעדט זיך קודם כל וועגען אומזאץ-שטייער פון 1926 יאהר. אויב ווער האט נאך נישט איינגעצאהלט אלץ 4 אומזאץ-סטן. (זאליטשקעס) אויפ״ן חשבון פון אומזאץ-שטייער פאר״ן יאהר 1926, מוז ער עס טון תיכף, ווייל די עצם „זאליטשקעס״ פון 1926 יאהר ווערען נישט פראלאנגירט. גאנץ אנדערש איז בנוגע דעם אומזאץ-עודף, וואס דער שטייער-אינספעקטאר האט אייגעשאצט מעהר, ווי־איל ס׳בעטרעפען די „זאליטשקעס״. אט דעם דאזיגען דיפערענץ האבען די צאלער בעדארפט איינצאהלען אינגאנצען ביז״ן 15 טען מאי. דער צירקוליאר האט אבער דעם דאזיגען עודף פראלאנגירט אויף 2 בלייבענדע ראטעס; די ערשטע העלפט ביז״ן 20-טען מאי און די 2 טע —ביז״ן 15-טען יוני. די דאזיגע טער-מינען האבען נישט קיין שום ווייטער-דיגע פראלאנגאציע-טעג, ד. ה. אויב מ׳פערשפעטיגט א טאג נאך״ן טערמין מוז מען שוין צאהלען פראצענט.

אין 2-טען טייל פון צירקוליאר רעדט זיך וועגען די אנוואנטען (זאליטשקעס) אויפ״ן 1927-טען יאהר. די דאזיגע „זאליטשקעס״ (ביי היינטיגען טאג האנדעלט זיך גאר וועגען די ערשטע) וועט מען קענען איינצאהלען: די ערשטע—ביז״ן 15-טען יולי און די 2-טע—ביז״ן 15-טען אויגוסט. אויך אין דעם פאל וועט נישט זיין קיין ווייטערדיגע פראלאנגאציע.

פערקעהרט, אויב איינער וועט נישט איינצאהלען די ערשטע ראטע צום בע-שטימטען - טערמין, פערלירט ער דאס רעכט אויף די ווייטערדיגע הנחות, און די פראצענטער וועט ער מוזען צאהלען פון אלטען טערמין, וועלכער איז גיל-טיג געווען איידער דער צירקוליאר איז ערשינען.

אין 3-טען טייל פון צירקוליאר רעדט זיך וועגען אופן, ווי ס׳דארפען בעהאנ-דעלט ווערען די אפעלאציעס אויפ״ן אומזאץ-שטייער פון 1926 יאהר. יעדער אפעלאציע איז דער שטייער-אינספעק-טאר פערפליכטעט צו בעטראכטען ווי אמשנעלסטען אליין, איידער זי נעהמט איבער אין דער אפעלאציע - קאמיסיע. איידער ער, דער אינספעקטאר, האט בעטראכט די אפעלאציע, טאר ער צום אפעליאנט קיין עקזעקוטאר נישט שי-קען, אין אויך נאכדעם ווי ער האט שוין בעטראכט די אפעלאציע. סיי בנוגע די גרויס פון נעשטעלטען אומזאץ, סיי בנוגע דעם פראצענט פון שטייער,—קען ער שיקען אן עקזעקוטאר בלויז אויף דער סומע, אויף וועלכער ער האט אפשנעלסטען אליין, איידער זי נעהמט איבער אין דער אפעלאציע - קאמיסיע. איידער ער, דער אינספעקטאר, בעטראכט די אפעלאציע, טאר ער צום אפעליאנט קיין עקזעקוטאר נישט שי-קען, אין אויך נאכדעם ווי ער האט שוין בעטראכט די אפעלאציע. סיי בנוגע די גרויס פון נעשטעלטען אומזאץ, סיי בנוגע דעם פראצענט פון שטייער,—קען ער שיקען אן עקזעקוטאר בלויז אויף דער סומע, אויף וועלכער ער האט אפגעשטעלט דעם שטייער נאך״ן בע-טראכטען די אפעליאציע.

אויב דער אינספעקטאר רעדוצירט דעם שטייער פאר״ן 1926 יאהר, ווערען אויטאמאטיש פערקלענערט די אומזאץ-זאליטשקעס פון אומזאץ-שטייער אויפן 1927 יאהר, וואס דער אינספעקטאר דארף טאקע גלייך איבערמאכען אין די גייע „נאקאזען״ און עס מודיע זיין די צאהלער.

צוזאמענפאהר פון פערבאנד פון די קאאפעראטיוען „סאלעם״.

דעם 28. און 29. מאי ה. י. קומט צו-זאמען אין לאדז דער יעהרל כער צוזא-מענפאהר פון „פערבאנד פון די פער׳ ברויכס-קאאפעראטיוען אין דער פוי לישער רעפובליק״ (סאלעם). ביז איצט פלעגען די צוזאמענפאהרען פארקומען אין וואַרשא. צוליב״ן וויכטיגען ארט, וואס לאדז, אלס ארבייטער - צענטר, פערנעהמט אין דער קאאפעראטיווער בעוועגונג, קומט היי-יאהר דער צוזא-מענפאהר פון פערבאנד אין לאדז.

אין צוזאמענפאהר וועלען אנטייל נעהמען ביז 400 דעלעגאטען, וועלכע רעפרעזענטירען ביז 900 קאאפעראטי וען פון גאנץ פוילען, אויסער אויס-לענדישע געסט, פארשטעהער פון דער רעגירונג און קאמונאלע מאכט, גזעזל-שאפטליכע מוער א. ד. גל.

טעאטער „סקאלא״, ציינעל-גאס 18.

ווייטערדיגע גאסטראלען פון דיבער. ארטיסטן, ליבלינגע פון לאדזער פובל.

א. פאליאקאוו, ל. ראבינאוויטש, א. אניעלא, ב. באריסאווא.

היינט דינסטאג, 8.45 א זייגער אוועגד צו ביליגע פריזען פון 80 גר. ציו 2.50 זל. צום 3-טען מאל:

„א נאכט פון ליבע״

אין 3 אקטען פון רעזעלמאן.— צוי. אנד. ווערט אויך געזונגען:

פיפסי איז א מויד א כוואט	פיפסי, די שעהנע פיפסי
שא, שטיל, איז די בעסטע זאך	פא אדעסקאמא, מיינע פריינד
דארט, וואו די ליבע וואוינט	שלאפען אין די בעסטע זאך
דארט אין פרייעם לאנד	בובי-קאפ
שלאף איין מיידעלע שעהנס	מאסקאראדען-טאנץ.

ס׳נעמען אנטייל פרויען: אניעלא, באריסאווא, בעזמאן, גאלדשטיין, מאלא-ראווסקא, אדערמאן. מענער: פאליאקאוו, ראב-נאוויטש, האמבורגער, באלבי-טקי, מאלאראווסקי, אייזענבערג, מאלאנסקי, אריעל. אדמינ.: א. בעזמאן. ארקעסטער אונטער לייטונג פון ל. זעלמאן. ✓ נאדדעראבע פרייז: בזהנע טעלנזיקער: מאכאראווסקי. בזלעטען צו בעקומען אין קאסע.

אנאנס: די נעלסטע פארשטעלונג שבת, דעם 21. מאי, 3.30 נאכמ.

אין פראבען: „כאווסאזער ליבע״

נייער פאדר-פלאן

פון 15 מאי 1927 ביז״ן 1 סעפטעמבער

לאדז-פאבריקס-וואקזאל

כומען אן פון:

1.55 קאלושקי (צייגאנט)
4.40 וואַרשא
7.21 קאלושקי
8.15 „
9.35 משענסטאכאוו
10.40 וואַרשא
12.35 קאלושקי (פון 1. יוני—15 סעפט.)
13.25 סקארזשיסקא
14.40 וואַרשא
16.33 „
19.55 סארנאבושעב
20.25 קאלושקי
22.15 „
22.45 וואַרשא (שנעל-צוג)
20.23 קאלושקי (זונטאג און חגא-טעג)

נעהען אפ כמין:

1.40 וואַרשא (צייגאנט)
7.50 „ (שנעל-צוג)
9.05 קאלושקי (זונטאג און חגא-טעג)
9.30 טארנאבזשעב (דורך גאלקווטק—טלאטווינגי)
10.35 קאלושקי (פון 1. יוני—1. סעפט.)
11.50 „
14.25 וואַרשא
15.20 „
16.25 משענסטכאוו
18.05 קאלושקי
18.55 וואַרשא (אייל-צוג)
19.10 סקארזשיסקא
20.10 וואַרשא
23.45 קאלושקי

לאדז-כאלישער וואקזאל

כומען אן פון:

1.46 וואַרשא (צייגאנט)
2.59 אסטראוו
6.33 פאריז—בערלין (שנעל-צוג)
6.38 קראקע
6.59 פויזען
7.43 לאוויטש
8.43 קוטנא
8.53 אסטראוו
10.39 וואַרשא
10.40 לעמבערג
11.56 וואַרשא (לוקסוס. מאנטאג, מיט-וואך און פרייטאג)
12.44 וואַרשא
13.32 פון זען
13.45 קיסנא
18.05 קאלושקי
18.40 פויזען
19.05 פאריז-בערלין (לוקסוס)
20.13 קוטנא
21.43 וואַרשא
22.05 קיסנא
22.10 שיעראדז (שבת זונטאג און חגא-טעג)
23.06 וואַרשא (שנעל-צוג)

נעהען אפ כמין:

2.01 אסטראוו (צייגאנט)
3.14 וואַרשא
6.41 „ (שנעל-צוג)
7.14 „
8.00 פויזען
8.10 קאלושקי
9.03 קוטנא
12.57 פויזען
12.04 בערלין—פאריז (לוקסוס)
13.15 וואַרשא
13.47 „
14.10 קיסנא
15.25 לעמבערג (דורך סקארזשיסקא)
16.40 שיעראדז (שבת, זונטאג און חגא טעג)
18.35 אסטראוו
19.13 וואַרשא (לוקסוס, מאנטאג, מיט-וואך, פרייטאג)
19.38 לאוויטש
20.15 קיסנא—דאנציג
20.35 קראקע (דורך ראקוטשין)
21.58 פויזען
23.14 בערלין—פאריז (שנעל-צוג)
23.58 קיסנא

PIEGI

i plamy wątrobiane radykalnie usuwa krem i mydło

LESCHNITZER'A

אריגינעלע פרעפאראטען פון דער מאהרען-אפטייק ברעסלוי. צו בעקומען אין די אפטי-קען און פלאר-אפטעטשנעס. קרעם זל. 3.15 זייף זל 2.30 וואו ס׳איז נישט צו בעקומען, צו ווענדען זיך דירעקט צו

Aptekarz Drancz i S-ka Bielsko

די, וועלכע אזעוו האט פערראטען.

בעארבייט פאר״ז „נייעם פאלקסבלאט״ לוים פערשידענע מאטעריאלען פון ל. בראגאנט. (72

וויכטיגע בעווייזען געגען אזעוו׳ן.

אין פאריז פלעגט זיך בוראצאוו אלס זעהן מיט באקאי׳ען, ער פלעגט אהם געוויסערמאסען וועגען דער טעטיגקייט פון די אפראנע-אפטיילונגען, בעמיהענדיג זיך ארויסצובעקומען די מינדעסטע פרטים, וואס האבען געקאנט האבען א שייכות מיט אזעוו׳ן. וועגען אזעוו׳ס נאמען גופא האט באקאי גארנישט גע-וואוסט. ער האט נעגוי דערצעהלט בוראצאוו׳ן אלצדינג וועגען משערגאוו׳ן, וועגען נאטאנסאנ׳ען און אנדערע מהרער פון די ס.ר. ווען ס׳איז אבער געקומען צו אזעוו׳ן, האט באקאי ער-קלערט, אז דער נאמען איז אים נישט בעקאנט.

בוראצאוו האט זיך געוואונדערט.

— וואס הייסט, אהר קענט נישט אזעוו׳ן? דאס איז דאך זעהר אנ׳אנגעזעהענער ע.ר. אזלינצי זולט דאך אהם זיסער ארום.

אבער באקאי איז געבליבען ביים זייגנען:

— ניין, אזא נאמען האב איך נישט געהערט! מ׳האט וועגען אהם קיינמאל נישט גערעדט. מ׳האט אהם נישט געזוכט.

ביי א צווייטער בעגעגענש האט בוראצאוו געשטעלט די פראגע וועגען אזעוו׳ן קלאהרער.

— ווי איז דאס מעגליך, האט ער געזאגט צו באקאי׳ען, אהר זאלט נישט וויסען וועגען אזעוו׳ן? ער איז דאך נישט פשוט אנ׳אנגעזעהענער ס.ר., ער איז דער לייטער פון דער „בייעוואיע אָרגאנגיזאציע״.

— אהר מוזט חזוק מאכען פון מיר, האט באקאי געשנע-פערט. איך זאל נישט וויסען, ווער ס׳איז דער לייטער פון דער „בייעוואיע אָרגאנגיזאציע״ ביי דיס.ר.? דאס איז אלץ איינס, ווי נישט וויסען, ווי ס׳הייסט דער שעף פון פאליציי-דעפארטא-מענט.

בוראצאוו האט בעשלאסען צו זיין מיט באקאי׳ען אינגאנצען אפענהערציג און געזאגט:

— אזעוו איז דער לייטער פון דער „בייעוואיע אָרגאנגי-זאציע״ און איך בעשולדיג אהם, אז ער איז דער הויפט-פראווא-קאטאר ביי די סאציאל-רעוואלוציאנערען.

דאס איז באקאי אויפגעשפרונגען.

— אהר וואלט מיר פון לאנג געווען דאס געזאגט!

אויב אזעוו איז אנ׳אנגעזעהענער ס.ר. לייטער פון דער „קאמפס-אָרגאנגיזאציע״, א נאהענטער פריינד פון טשערנאוו׳ן, נאטאנסאנ׳ען און גערשונז׳ן און וועגען אהם רעדט מען נישט און מען זולט אהם נישט — איז דאס טאקע ער, אונזער מיטארבייטער!

אין ווייטערדיגען געשפרעך, זענען בוראצאוו און באקאי געקומען צום קלאהרען אויסזאהר, אז רעסקין און אזעוו איז איין דיס זעלבע פערזאן.

זאמלענדיג אלץ מעהר דירעקטע און אונדירעקטע בעוויי-ען, אויספרעגענדיג באקאי׳ען וועגען דיס קלענסטע פרטים פון דער אָרגאנע-פעטיגקייט און וועגען דער ראלע, וואס אין אהר האט געשפילט רעסקין, פערגלייכענדיג די ידיעות מיט אנדערע וועלכע בוראצאוו האט ארויסגעקריגען פון אנדערע אָרגאנגיזאציעס, אונויפשטעלענדיג זיינע אייגענע בעווייזען מיט דיס מאטעריאלען, וועלכע ס׳האט געזאמעלט דיס „קאנסטיטוציע״ קאמיסיע פון דעלעווסקי׳ן — האט בוראצאוו נאך אנ׳אנגעשטרענגטער ארבייט פון עטלכע חדשים, בעקומען א פולשטענדיג בילד פון אזעוו׳ס טעטיגקייט אלס רעוואלוציאנער און אלס פראווא-קאטאר, פון יאהר 1903 אן. אז אזעוו איז געווען פראווא-קאטאר נאך פריי-הער — וועגען דעם האט אויך בוראצאוו צו יענער צייט נישט געטראוסט.

מיט דער הילף פון באקאי׳ען איז בוראצאוו׳ן געלונגען צו בעקומען אין אויפלאנד נאך איינע גאר ווילכטיגע בעווייזען געגען אזעוו׳ן.

אין פאריז, אין דימיסיע, האט געלעבט א זעהר אנגע-זעהענער אָרגאנגיזק, דער געוויזענער שעף פון דער אויסלענדיג-שער אגענטור פון דער רוסישער זשאנדארמעריע — ראטאייוו, וועלכער האט נישט געקאנט. נישט וויסען דעם גאנצען אמת וועגען אזעוו׳ן. בוראצאוו האט געשיקט צו ראטאייוו׳ן באקאי׳ען מיט א אויסטראג אָרויסצוקריגען פון אהם אז אהם אז מעגליך זיין וועגען אזעוו׳ן.

ראטאייוו האט באקאי׳ען אויפגענומען, און אין א גע-שפרעך האט באקאי פלוצלינג, ווי דרך אגב, געמאלט אזא בע-מערקונג:

— וואסער קלאפ בוראצאוו גרייט מאר אייך צו! ער וויל דעמאסקירען אייער הויפט-אגענט ביי דיס עס-ער׳ן — אזעוו׳ן!

ראטאייוו איז געווארען אנזיסעל צומישט.

— וואסער אזעוו? — האט ער אויבערגעפרעגט — איך קען נישט קיין שום אזעוו׳ן!

רעדענדיג ווייטער וועגען פערשידענע זאלען, האט באקאי געוואָרפען א בעמערקונג, אז אזעוו׳ס פרוי געפינט זיך אין א זעהר שווערער לאגע צוליב דער בעשולדיגונג, וואס ווערט גע-מאלט געגען איהר מאן.

— וואס — האט זיך ראטאייוו אנגעצונדען, — בוראצאוו בעשולדיגט אויך אזעוו׳ס פרוי אין פראָוואָקאציע?״

ראטאייוו האט זיך באלד געלאפט, אז דער אויסרוף איז געווען א נישט פארזיכטיגער.

ער האט זיך געפרובט צוריקציהען אין געזאגט:

— ניין, איך קען נישט קיין שום אזעוו׳ן!

באקאי האט פערזיכערט ראטאייוו׳ן, אז געגען אזעוו׳ס פרוי ווערען קיין שום בעשולדיגונגען נישט ארויסגעשטעלט.

צווישען די ב״ר, וואס באקאי האט בעקומען אלס תשובה אויף זיינע וועגדונגען צו פערשידענע אָרגאנגיזקעס, איז געווען אויך איין ענטפער פון אנ׳אָרגאנגיק דאנצאוו, וועלכער האט געדינט אין דער ווילנער אָרגאנע. דאנצאוו האט געשריבען, אז קיין פארז קען ער נישט קומען, דאנגען האט ער פארגעלעגט צו טרעפען זיך מיט בוראצאוו׳ן אין בערלין.

(פארטזעצונג קומט)

יזכּור אוועגד אין פאַריז

נאָך די געפאַלענע יידישע וואָלאָנטערע.

בעגיסטערטע רעדע פון אדון. טאָרעס.

דעם 10-טען מאַי – אין 12 טען יאָהר צייט פון די געפאַלענע יידישע וואָלאָנטערען אין דער שלאַכט ביי קאַרפּנסי אין 1915–האָט זיך דער זאַל וואָגראַם איבערגעפולט מיט אַ מעהר ווי צוויי פּוד. זעגד קאַפּיטאַן יידישען עולם, וועלכער איז נעקומען בייצוואוינען די טרויער-צערעמאָניע.

9 אָוועגד קומט אָן דאָס פּרעזידיום. פּאָרזיצענדער פּוג'ם אָוועגד איז דער יידישער גענעראַל ווילער אין אַ מיליטערישען אויגיפאָרם, גענעראַלסקע עפּאָלעטען און מיט אַ פולער ברוסט אויס-צייכנונגען, ביי זיינע זייטען זיצען דער גראַנד ראַבּען דע פראַנס ה' איזראַעל לעוויי און דער צייטווייליגער פּאָרזיצער פּוג'ם וואָלאָנטערען פּעראַיין ה' קרוקער ווייטער פערנעמען די ערטער ביים טיש קאַפּיטאַן מיאָק, פאָרשטעהער פון קריגס מיניסטעריום, אַדוו. קאַרקאָס, רוטעל פון אַרבייטס-מיניסטעריום, סעי פון קאָנסיסטאָריע, דעפּלאַ פון אינערן-מיניסטעריום. ראָזשער אַלשאַנסקי פון „פּוג-איע פראַנסע", שמעטער קומט דער יידישער גענעראַל גייסמאַר – דער עהרען פּאָרזיצענדער פּוג'ם קרן קומט, דער מיליטערישער אָרקעסטער פּוג'ם 5-טען אינפאַנטעריע רעגימענט שפּילט די מאַרסעליעזע, וועלכע די פערזאַמלטע הערען אויס שטעהענדיגערהייט. נאָך דעם שפּילט מען אַ מרויער מאַרש און אין זאַל קומט אַריין אַ דעלעגאַציע פּוג'ם אַמעריקאַנער לעגיאָן מיט זייערע פאָנער. זיי ווערען ענסזיאַסטיש אויפגענומען.

דער סעקרעטאַר פון וואָלאָנטערען פעראַיין ה' ראָזענשטאַן לייענט איבער אַ רייע בעגריסונגען פון קאָלאָנעל פּיקאַ פּאָרזיצענדער פון די „נעל קאַסטי", פון די שרייבער עדמאָנד פלעג און אַנדרע כפיר. אַ שטאַרקען איינדרוק מאַכט דער בריף פּוג'ם נאָר וואָס פערשטאָרבענעם עהרען פּרעזידענט ה' קאַרלאָ שקלאַר.

„די שלאַכט ביי קאַראָנסקי – דאָס איז געווען דער לעצטער מעמענט, וועלכען מיינע אויגען האָבען געזעהען – היינט קען איך נישט זיין מיט אייך צוזאַמען. איך ווייס נישט, וואָס מיט מיר וועט זיין, מיינע אַלע געדאַנקען זענען מיט אייך, טראַכט וועגען מיר".

דאָס איז דער בריף – אין נעכטען ניט ווייטער איבער דער רעדנער – איז אָנגעקומען די די שרויעריגע בשורה אַז קאַרלאָ שקלאַר איז געשטאָרבען.

ביי די ווערטער שטעהען אויף אַלע פערזאַמעלטע פון די ערטער. אַ לאַנגע שטילע מינוט. מען בעעהרט דעם אַנ-דענקען פּוג'ם שוין אָפּגעריסענעם, פער-שטאָרבענעם און געליבטען „קאַרלאָ".

גענעראַל ווילער לייענט אַ מאַטריאָ-טישע רעדע וועגען די יידישע פרייוויליגע, ער דערמאָנט די 9000 געפאַלענע יידען בעת דעם קריג. זייערע אויפטו-ען בעת דער מלחמה. נאָכהער רעדט דער יידישער גענעראַל וועגען דער גוטוועגדיגקייט פון שלום.

ה' קרוקער לייגט אַ דעקלאַראַציע אין נאָמען פון וואָלאָנטערען-פעראַיין.

קאַרקאָס בעדויערט די 9000 אומגע-קומענע יידען. דאָס לייקענט אָב די בעהויפּטונג, אַז יידען זענען פחדנים. קאַרקאָס דערמאָנט די פולע לענדער, וואו יידען האָבען גלייכע רעכט צו געהען אין מיליטער, אָבער האָבען נישט קיין רעכט פון בירגער. צום שלוס דער-מאָנט קאַרקאָס ארץ-ישראל, וואו דער גייער יוד אַרבייט מיט זיין אַקעראייזען אין פעלד און קען צו אין אַ גוים זיך פערטיידיגען מיט געוועהר. קאַרקאָס דערמאָנט טרומפּעלדאָרען און זיינע העלדישע טאַטען. (אַפּלאָדיסמענטען)

דאַן רעדט ער וועגען – דער גוי-טינקייט פון סאָרס. עס קומט צו אַ קאָמישען אינצידענט; קאַרקאָס רופט אויס: אויפ'ן נעביט פון סאָרס האָ-בען מיר פּראַכטפול רעפּרעזענטירט פראַנקרייך, אַ יידישע טאָכטער פונען לענגלען די טשניס מייסטערין האָט אין אַמעריקע אָפּגעהאַלטען גרויסע נצחונות!

דער גראַנד ראַבּען רופט זיך אָב אַז סוזאַ לענגלען איז נאָר נישט קיין יידישע, קאַרקאָס איז פערוואונדערט – אַזוי! טאָ זאָל זי זיין אַ יידישע – זאָל זי חתונה האָבען מיט אַ יידען – (מען לאַכט) זאָלען – שריים ווייטער קאָ-קאָס – די העלדישע לופט פליהער קאָ-לי אין נינגעקער אויך זיין יידען!

זיין רעדע ענדיגט ער מיט אַ רוף נאָך שלום און בערעכטיגקייט.

עמליע בעגריסונגס-ווערטער זאָגט דער פאָרשטעהער פון אינערן-מיניסטער ה' דעפּלאַט.

ה' שליסעלמאַן רעדט עטליכע ווער-טער אויף יידיש. אין זאַל קומט אָן שוואַרצבאַרד'ס פערטיידיגער הענרי טאָרעס. מען מאַכט איהם אַ שטורמישע לאַנגדויערענדע אָוואַציע.

דער זאַל דונערט פון אַפּלאָדיסמענ-טען און „וויוו מאָרעס"! אויסגעשריען.

טאָרעס האַלט אַ קורצע אָבער פראַכ-טפולע רעדע, וועלכע ווערט יעדע ווילע איבערגעריסען דורך אַפּלאָדי-סמענטען.

קיינמאָל זאָגט ער – האָט ער זיך נישט געפיהלט אַזוי גאַהענט צום יודענ-טום ווי נאָך דעם פּראָצעס, וועלכען ער האָט איבערגענומען. (אַלע אין זאַל פערשטעהען גוט, אַז דאָ געהט אין שלום שוואַרצבאַרדען און מען אַפּלאָ-דירט שטאַרק) איך האָב איצט מער שטאָלץ ווי גרויס זענען די לייראַן און דער טרויער פון מיינע יידישע ברידער וועלכע ווערען געוואָרפען אין בעליידיגט.

איך דערמאָן מיט אומעט די 9,000 געפאַלענע יידען אָבער אויך מיט שטאָלץ, ווייל זיי האָבען געוויזען מיט זייער קרבן, אַז זיי קענען אין אַ גוי-טיגען מאָמענט אָפּגעבען אַפילו זייער לעבען. יידען האָבען פיל מיטגעהאָלפען אין פראַנקרייך פון דער מענשהייט.

טאָרעס דערמאָנט די לענדער אויף וועלכענס פעלדער יידען זענען געפאַ-לען – אָבער קיין בירגער-רעכט האָבען זיי נישט בעקומען.

די יידען אין פראַנקרייך דאַרפען פאָדערען פון זייער מאַכט, אַז מען זאָל אין די אינטערנאַציאָנאַלע טראַקטאַטען געדענקען וועגען דער לאַגע פון די יידען אין די אַנדערע לענדער – די וואָלאָנטערען האָבען נאָך מעהר רעכט דאָס צו פאָדערען, אַז דאָס יידישע לע-בען זאָל נישט זיין האַקר.

מיר דאַרפען פאָדערען אין נאָמען פון די וואָס זענען געפאַלען, אַז די רעגירונג זאָל בעשיצען אונזערע ברי-דער. מען שליסט נישט קיין פרייד-שאַפטס-אָפּמאַכען מיט מלוכות, וועלכע אָרדענען איין פאָגראָמען. יעדער יוד האָט רעכט אויף פרייהייט ווי אַלע מענשען.

און טאָרעס פערענדיגט זיין רעדע; איך וועל איבערגעבען אַ גרוס און אייערע סימפּאַטיעס דאָס, וואָס האָט געגעבען זיין פרייהייט און ריזיקירט מיט זיין לעבען, כדי די יידען זאָלען מעהר נישט זיין הפקר.

ביי די ווערטער, וועלכע געהען פאַר שלומ'ען ברעכען ווייטער אויס דונערענדע אַפּלאָדיסמענטען. דער זאַל ציטערט פון אויסגעשרייען.

גענעראַל ווילער שליסט דעם אָוועגד.

ב. ר.

יידישע עצות.

פון דער דאָזענער אָפּטיילונג פון „נייעם פאָלקסבלאַט" פאַרוואָרפען אויף יידישע אָדרעסען, וואָס ווערען צוגעשיקט נאָר שריפטליך פון אַבאָנענטן לעזער.

כּופּאָן.

יידישע אָפּטיילונג פון „נייעם פאָלקסבלאַט"

בּיז דעם דאָזיגען אַנ'אָנפראַגע אויף אַ יידישע עצה דאַרף צוגעלעגט ווערען דער כּופּאָן מיט דער דאַטע פון מאַג, ווען די אָנפראַגע ווערט אַריינגע-נעבען. אויף אַנפראַגען אָהן כּופּאָן ווערט נישט געגעבען תּשובה.

גילטיג דעם 7. מאַי 1927.

5413. א. ש–ש.
אויב מען באַשעפטיגט 1 געזעלען אָדער 2 לערן-יונגלעך דאַרף מען קיין אָבראָטאָוו-שטייער נישט צאָהלען, דאָס געזעץ איז חל פון 1926 יאָהר. פערו-רופט זיך אויפ'ן ערט. 8 פּונקט 5 פון אוסטאָוו ווענען איגדוסטריעלען שטייער.

———

5414. H. R. פון נאָווראָם.
איהר דאַרפט שוין נישט האָבען קיין ערלויבניש פון דער מיליטער מאַכט צו מאַכען חתונה-פּקטען.

———

5415. א. ס. פון פּאָלוגריאָווע.
ס'איז אַ פראַגע ווען איהר זענט אויס-געשטראָכען געוואָרען פון רעגיסטער ביים קריין-געריכט אַלס שותף צו דער פיר-מע.

אויב אין מאָמענט ווען איהר זענט אַרויסגעטרעטען, איז שוין דער מצב פון דער פירמע געווען ביכולת צו דע-קען אייערע חובות קאָן מען נעגען איך אויך מאַכען אַנ'אויפגעלאָשט.

———

5416. ב. ס. 100.
רעכנונגען אויף אַ סומע ביז 20 זל. זענען בעפרייט פון סטעמפּל-אָפּצאָהל.

———

5417. קאַרמאָן.
אויב איהר האָט געענדערט דורך דער צייט אייער אָדרעס, מוזט איהר אומ-בעדינג מיטטיילען ווענען דעם אין געריכט.

———

5418. בן דוב.
נישט אַלע איינגעפלאָסענע פון לי-ציטאַציעס טומען מיז דער קאָמאָרניק איבערגעבען אין געריכט. ער איז נאָר מחויב איבערצושיקען אין געריכט די עקזעקוטיווע טומען, וועלכע זענען נישט ביכולת צו דעקען אַלע הוצאות.

———

5419. קומנאָווסקי.
אויב דער אורזש. ראָזיעמטשי האָט אָפּגעשאַצט בעזונדער ביידע אָביעקטען מעג שוין דער צימער נישט האָבען קיין בעזונדערען אַריינגאַנג דאַרף איהר צאָהלען דירה-געלד פאַר'ן צימער לויט'ן פּראָצענט-פוס.

———

5420. אַ גרופּע רעזערוויסטען פון זגערזש.
דער אוסטאָוו, לויט וועלכען רעזער-וויסטען האָבען בעת די איבונגען בע-קומען אַנדער זייערע פאַמיליעס אַ בע-שטימטע אינטערשטיצונגען, איז שוין היינט נישט מעהר אין קראַפט.

———

5421. פּאַפּיערני.
אַזאַ בקשה איז איבעריג צו דערלאַנ-גען שוין דערפאַר אַליין, וואָס די אַלע רעזערוויסטען. וועלכע ווערען גערו-פען אויף איבונגען, ווערען פאַר'ן אַריינ-ציהען סיי ווי נאָכאַמאָל אונטערזוכט. אויב די קאָמיסיע וועט אָנערקענען, אַז איהר זענט קראַנק, וועט מען אייך אי-בערשיקען אויף קוראַציע אין אַ שפּי-טאָל אָדער אַהיימשיקען ביז צו די נאָהענסטע איבונגען פון אייער יאָהר-גאַנג.

צו דערלאַנגען אַ בקשה ווענען שטע-לען אייך אויף אַ קאָמיסיע, וואָלט דע-מאָלט געהאַט אַ גאַנג, ווען איהר האָט בעקומען דורך דער צייט אַ געוויסען קערפּערליכען אָפּעקט אָדער אייער גע-זונדזשטאַנד האָט זיך אויף אַזויפיל פערצרגערט, אַז די בעקומענע, אויף דער פאָבאָר-קאָמיסיע קאָטעגאָריע ענט-שפּרעכט שוין נישט מעהר אייער גע-זונד-צושטאַנד. די אויסגערעכענטע אומשטענדען וואָלט איהר געוואָלט בע-שטעטיגען דורך אַ צייגניש פון אַ מילי-טערישען עוועגטועל רעגירונגס-דאָק-טאָר.

———

אין פל אמען פון ליבע און האס

(15) (ראָמאַן).

די ערשטע האָט זיך דערוואוסט וועגען דעם פערברעכען – פערעלע.

ווען זי איז, ווי געוועהנליך, אינדערפריה אַריין אין לעוועגטאַלס צימער – איז שוין דער מת געווען אַנ'אָפּגעקיהלטער.

דאָס ליכטעל האָט איגגאַנצען אויסגעברענט.

פערעלע האָט תּיכף געמאַכט אַ טומעל, און איז אַוועקגע-לאָפען צו די לוריעס, און אין דער פּאָליציי.

פון זיין קאַביינעט אַרויס האָט קאַרל דרייוויץ געזעהן, ווי עס האָט זיך געמאַכט אַ געלויף אויף אין דער פאַבריק...

– צום גליק האָב איך נישט, וואָס מורא צו האָבען! – האָט ער זיך געמאַכט קורצאַזש.

ער האָט אַפילו געהאַט דעם געפיהל פון טייוועלשען שטאָלץ, וואָס אַ דאַנק זיין פאָרזיכטיגקייט און מיושב'דיגקייט האָט ער זיך אַוועקגעשטעלט אויסער דער געפאַהר.

מיט עפּיס אַ לעמישען פּרעפּאַראַט האָט ער אַרויסגענומען די בלוט-פלעקען פון זיינע מלבושים.

וואָס שייך דעם געלד, האָט ער פערשטאַנען, אַז ער דאַרף עס נישט האַלטען ביי זיך.

האָט ער טאַקי דאָס געלד אַריינגעלעגט אין אַנ'אייזערנע קאַסעטקע, און אַריינגעוואָרפען זי אין ברונען אַריין, ביז די פּאָסיגע שעה וועט קומען.

גרענוואַר איז צום פריהשפּיק נישט אַרויס. אויך קאַרל האָט נישט געהאַט קיין איבעריגען אָפּעטיט צום עסען, נישט קוקענ-דיג אויף דער רוהיגקייט זיינער. ער האָט בלויז געטרונקען אַ טס.

ער האָט גערעכענט יענער טאָג אינגאַנצען נישט אַרויסגע-געהן פון שטוב, אָבער אַ מאָדנע נישט-פערשטענדליכע קראַפט האָט איהם געצויגען צו דעם הויז, וואו ס'איז גאַלעגען זיין קרבן.

– כ'על צוגיין! – האָט ער צו זיך געזאָגט – איבערי-גענס, קאָן איך זיך דאָרט דערוויסען עפּיס אַזעלכעס, וואָס עס קאָן מיר צוניץ-קומען.

ער איז אַרויס אַ צוהיצטער.

אַרויסגעהענדיג פון פאַבריקס-הויף, האָט ער אינסטינקטיוו אַ בליק געוואָרפען צו די פענסטער פון דעם קראַנקען ברודערס צימער. ער האָט דערזעהן זיין בלאַסען פּנים צוגעקלעפּט צו אַ שויב...

קאַרל האָט אַ ציטער געטון, און צוזאַמענגעקניימשט די ברעמען.

אַרום לעוועגטאַל'ס הויז האָט ער געטראָפען אַ גרויסען טו-מעלדיגען המון. אַהין איז שוין אָנגעקומען אַנ'אויסאָרשונגס-ריכטער און אַ פּאָליציי קאָמיסאַר.

קאַרל האָט פון דעם ערשטען בליק דערקענט דעם ריכטער מירענסקי, דעם געוועזענעם שול-חבר זיינעם. די דאָזיגע בעגע-גענישן האָט קאַרל געהאַלטען, אַז זי איז אַ גליקליכע פאַר איהם, מחמת ער האָט דאָ געהאַט די מעגליכקייט נעהנטער צו בעקענען זיך מיט דעם צוגאַנג פון דער אויסאָרשונג.

– דער צופאַל שפּילט מיר, אַלזאָ, צו! האָט ער אַ טראַכט געטון, און מיט זיכערע שריט צוגעגאַנגען צו מירענסקי'ן און זיך מיט איהם גוט-ברודעריש בעגריסט.

נאָכ'ן בעגריסען זיך האָט קאַרל אַ פרעג געטון:

– איך בין נאָך לעת עתה קיינמאָל נישט געווען אָנווע-זענד ביי אַ גערעכטליכע אויסאָרשונג. צי וועסטו מיר דערלויבען בייצוואוינען די איצטיגע?

– איך האָב גאָרנישט דערגעגען!

היינטער דער טיר זענען געשטאַנען אויף דער וואַך צוויי זשאַנדאַרמס'ען.

דער ערשטער איז אין שטוב אַריין דער אויסאָרשונגס-ריכטער, אין נאָך איהם זענען טאָג אינגאַנצען נישט אַרויסגע-געהן פון שטוב, אָבער אַ מאָדנע נישט-פערשטענדליכע קראַפט האָט איהם געצויגען צו דעם הויז, וואו ס'איז גאַלעגען זיין קרבן.

– כ'על צוגיין! – האָט ער צו זיך געזאָגט – איבערי-גענס, קאָן איך זיך דאָרט דערוויסען עפּיס אַזעלכעס, וואָס עס קאָן מיר צוניץ-קומען.

ער איז אַרויס אַ צוהיצטער.

אַרויסגעהענדיג פון פאַבריקס-הויף, האָט ער אינסטינקטיוו אַ בליק געוואָרפען צו די פענסטער פון דעם קראַנקען ברודערס צימער. ער האָט דערזעהן זיין בלאַסען פּנים צוגעקלעפּט צו אַ שויב...

קאַרל האָט אַ ציטער געטון, און צוזאַמענגעקניימשט די ברעמען.

אַרום לעוועגטאַל'ס הויז האָט ער געטראָפען אַ גרויסען טו-מעלדיגען המון. אַהין איז שוין אָנגעקומען אַנ'אויסאָרשונגס-ריכטער און אַ פּאָליציי קאָמיסאַר.

קאַרל האָט פון דעם ערשטען בליק דערקענט דעם ריכטער מירענסקי, דעם געוועזענעם שול-חבר זיינעם. די דאָזיגע בעגע-גענישן האָט קאַרל געהאַלטען, אַז זי איז אַ גליקליכע פאַר איהם, מחמת ער האָט דאָ געהאַט די מעגליכקייט נעהנטער צו בעקענען זיך מיט דעם צוגאַנג פון דער אויסאָרשונג.

– דער צופאַל שפּילט מיר, אַלזאָ, צו! האָט ער אַ טראַכט געטון, און מיט זיכערע שריט צוגעגאַנגען צו מירענסקי'ן און זיך מיט איהם גוט-ברודעריש בעגריסט.

נאָכ'ן בעגריסען זיך האָט קאַרל אַ פרעג געטון:

– איך בין נאָך לעת עתה קיינמאָל נישט געווען אָנווע-זענד ביי אַ גערעכטליכע אויסאָרשונג. צי וועסטו מיר דערלויבען בייצוואוינען די איצטיגע?

– איך האָב גאָרנישט דערגעגען!

היינטער דער טיר זענען געשטאַנען אויף דער וואַך צוויי זשאַנדאַרמס'ען.

דער ערשטער איז אין שטוב אַריין דער אויסאָרשונגס-ריכטער, אין נאָך איהם זענען אַריין דער פּאָליציי-קאָמיסאַר, דער דאָקטאָר און צום לעצטען – קאַרל דרייוויץ.

ער איז געווען זעהר בלאַס. ווי נאָר ער איז אַריין, האָט ער דערקענט אויף דער טיר דעם צייכען פון זיין אייזערנער שטאַבע.

די דאָזיגע טיר האָט מען נישט פערמאַכט, כדי ס'זאָל זיין ליכטיג אין דעם שלאָפצימער און אין דעם צווייטען חדר, אין וועלכען עס איז געלעגען דער דערמאָרדעטער.

דער אויסאָרשונגס-ריכטער איז תּיכף צוגעגאַנגען צום מת.

קאַרל דרייוויץ האָט זיך אַוועקגעשטעלט ביי דער וואַנד, אויף דעם זעלבען אָרט, וואו ער האָט ביינאַכט געהאַט דעם מורא'דיגען געפיהל, אַז לעוועגטאַל ציהט איהם ביים פאַלטען.

איצט אָבער איז ער געווען נישט וועניגער איבערראַשט און דערשראָקען: הענד און פיס האָבען איהם אָנגעהויבען צו ציטערען און אַ קאַלטער שוויס האָט איהם אַרויסגעשלאָגען אויפ'ן שטערן. ער האָט בולט דערקענט, אַז דער דער'הרג'עטער האָט געענדערט זיין פּאָזיציע. ער איז דאָך גאָר אַנדערש געלעגען...

ווער האָט עס איהם אַריבערגעטראָגען?

צי עמיצער פון די שטוב-מענשען, פון די שכנים? אָדער... איז דער דערמאָרדעטער אַליין אויף עמליכע מינוט געקומען צו זיך, און זיך געקייקעלט אויף דער פאָדלאָגע? און אַז ער האָט עס אַזוי געמאַכט, טאָ צו וואָס האָט ער עס געמאַכט?

דער אויסאָרשונגס-ריכטער איז צוגעגאַנגען צו קאַרל'ען.

– איך זעה, אַז דו ביזט פון עפּיס געריהרט! האָסט אוראַ-חרפה, וואָס דו ביזט געקומען?

קאַרל האָט אַרויסגעקריגען פון זיך אַ געצוואונגענע העויה, וואָס איז זעהר נישט עהנליך געווען אויף אַ גלייכגילטיגען שמייכעל:

– ניין!.. ווער זאָגט עס?.. פערקעהרט!

(פאָרטזעצונג קומט)

תּיקון טעות: אין דער נעכטיגער פאָרטזעצונג איז פערזעהן אַ טעות: אָנשטאָט דאָס נאָמען קורט דרייוויץ דאַרף זיין קאַרל דרייוויץ.

8-kl. Gimnazjum Żeńskie
Eug. Jaszuńskiej-Zeligmanowej
18 POŁUDNIOWA 18 634

די אינטערעסן-עקזאמענס לויט א לעקציע-סיסטעם קומען פאר דעם 30-טען און 31-טען מאי 4 א זייגער נאכם. בימעס אין אלע קלאסען נעמט אן די קאנצעלאריע פון גימנאזיום מעגליך פון 10—12 און פון 5—7 נאכם. אין די קלאסען A און B ווערען אנגענומען אויך יונגלעך.

דער שכר-למוד איז פון 70 זל. א קוואַרטאל.

ביים גימנאזיום א מוסטערהאפטע פרעבעל-שולע פאר קינדער פון 4 יאהר אן.

641

מודעה מדראבינאט.

כדי צו ברענגען דעם ניקור אין אָרדנונג, אז יעדעם פלייש פון נסות און דקות זאָל ווערען נעטרעפעדט דורך דעם מנקר, און כדי אויך אויסצומיידען סכסוכים צווישען קצב און מנקר, האָבען מיר מסכים געווען, אז דער מנקר זאָל נישט נעהמען ביים קצב קיין חאָבען-געלד, נאָר בעקומען געצאָהלט פון שטיק, כדי דער וואָס האָט וועגיג פלייש זאָל נישט זיין בעשטעלט און וואָר עס האָט מעהר זאָל צאָהלען לויט די אַרבייט. די מנקרים האָבען אונז מיטגעטיילט, אז פאָלגענדע קצבים תילען זיך נישט מיט זיי פעראיינען און דעריבער ווערט בי זיי נישט געטריבען: אברהם פלוטשנער—הסכאָדניא 2, יאָסעל גאָלדבערג—בזשעזשינער 11, אברהם גאָלדבערג—דאָלנא 1, זלמן קרינער—2, איצק מאָשקאָוויטש—3, משה אינשינדלער—9, חיים זעליג ראָזען 11, איטשע קנאָפ—17, אברהם וואָלפשטאַם—32, נטע געלבערד—מיצקעוויטשא 3, איסר גאָלדבערג—פאַנסקא 87, ביאַלעק 39, שמאי פאָקשעוי—קאַראָלא 8 און שלמה דוד העכט—נייע-זארושעווסקא 37. דער ראַ בונאַם איז דערויבער מפרסם. אז מ'קען בי זיי נישט קויפען קיין פלייש אלס כשר ביז מ'וועט ווייטער זען, אז בי זיי איז פארהאן א מנקר.

לאָדזער ראבינאט.

סאָפ-ווינהאַאַ און ערשעפונג,
חין אויך מאָגען-פערדאַרבונג, לעבער-קראַנקהייטען, נירען, גאַל-שטיינער, רעומאַטיזם, אַרטרעטיזם, העמאָרידען-מעהמאָגען קומען פס זאַר צוליב דער שלעכטער שטאָף-מעהמאָלונג און פעראַנרייניגונג פון בלוט אין מענשליכען אָרגאַניזם.

ZIOŁA Z GÓR HARCU D-ra LAUERA

מיר קען צו א גוטער שטאָף-ענדערונג, ערוועקען צו פערדייען, ריינינען דאָס בלוט און אַרערעשט מאַכען געזונד דעם מאָגען און בערגען צו א רעגולערע פונקציע פון דער לעבער און נירען, זאָווי בעזונטען שטולגאַנג, און

ZIOŁA Z GÓR HARCU D-ra LAUERA

בעזייטיגען פון אָרגאַניזם די נישט פערדייטע רעשטלער, ווי אויך בעקעמפען דאָס שאַפען זיך פון פערוועצונגען, וואָס איז גורם צו רעומאַטיזם און אַרטרעטיזם.

ZIOŁA Z GÓR HARCU D-ra LAUERA

בעזייטיגען און פערהיטען דאָס שאַפען זיך פון גאַל-שטיינער און פערמילדערן די העמאָרידען-שמערצען.

די פרייזען א האַלב שאַכטעל 1.50 זל.
א דאָפעלטע שאַכטעל 2.50 זל.

צו בעקומען אין אלע אפטייקען און אפטיק-סקלעדען. 166

Dr. med.
BRAUN
פאלודניאווא 23
מעלעצאן 26-40
ספעציאל-ארצט פאר הויט און מענערישע קראַנקהייטען און מענער - שוועכע.
בעהאנדלונג מיט קחשרק-ליכט (האָר-אויספאל)
נעמט אן פון 9—12 פריה און פון 5 — 8 אחענד

Dr. med.
H. Lajchter
קאנסטאנטינער 9.
רוג זשכאָדניע טעל. 49-66
צאהן-כירורג
ספעץ. פון כירורגישע קראַנקהייטען פון שטיינקעס, נוסעס, דושאנסלעס, צאהן-מיסמלעס א.ו.ו. נעמט אן פון 1½—5 און פון 8—9 אוה. זונטאָג 11—2.

היילפעדאגאגישע הודסען
פאר שוואכבעהיגע און שוועריצהבערע קינדער. שפרעכשטערונגען (שטאמלען, טויבשטומהייט)
Dr. med. A. Szmigeld
נערוען-ארצט.
אלעקטריזשיצם, ליכטהייל-אפאראטען.
CEGIELNIANA 6, tel. 51-89
עמפאנג פון 5 — 7 אחענד.

Dr. med.
W. Eychner
פרויען-קראַנקהייטען
און אקושעריע
זנערזשער 1 | טעל. 34-72.
נעמט אן אין דער לעמבערגער אָפּטריקאָטער 294 פון 12—2 מיטאָג און דער היים פון 6-8 אָוה.

אטיכשינע 570
פערקויפערין
איז דער שיך-בראַנזשע צו מעלדען זיך גליין אין שיך-נעשעפט פעטריקא-ווער 17, ביי אדערבערג.

Dr. ADAM
GROSGLIK
Al. Kościuszki 27, tel. 51-78
הויט און מענערישע קראַנקהייטען, רעגולירונג פון ליכט-הייל אינסטיטוט. נעמט אן פון 4—7 אין אחענד.

אלע קאסמעטישע מיטלען
איז א לעפעל פראשעק.

פון לאנג האָט מען שוין געשריעבען צו מאַכען א קוויינטעסענץ פון אלע קאָסמעטישע מיטלען דורכ'ן אַרויסנעקומען פון זיי זייערע סעפעציפישע איינענשאַפטען.

דער גינסטיגער רעזולטאַט פון די אלע בעמיהונגען איז

COSMOPOLIS

א זיכער מיטעל, וועלכער קאָנסערווירט פראַכטפול דאָס פרישקייט פון אויגן, הענד און קערפער.

קאסמאפאליס דאָס איז נישט קיין זייף.
קאסמאפאליס דאָס איז נישט קיין פערפום.
קאסמאפאליס דאָס איז נישט קיין קרעם
קאסמאפאליס דאָס איז די קוויינטעסענץ פון זייף, פערפום און קרעם גלייכצייטיג.

פערטרעטער אויף בעזונדערע שטעט אויף איינענער רעכנונג ווערען געזוכט.

ROMAN WŁODARSKI, WARSZAWA, LUBIECKIEGO 5 : הויפט-סקלאד אין פוילען

צו בעקומען אין אלע אפטייקען, אפטייק-סקלאדען און פערפומעריע-געשעפטען. פרייז 2.50 זל. פאר שטיק. ווען מ'קריגט נישט, דארף מען זיך ווענדען צום הויפט-סקלאד פאר פוילען. פאר קונים פון דער פרעווינץ ווערט אַרויסגעשיקט נאָכ'ן בעקומען פאַראויס 2.75 אָדער 3.25 אויף א נאכנאהמע.

היט זיך פאר פעלשונגען! 883

LEKARZ-DENTYSTA צאהן-ארצט
St. GELBERG
זאכאדניא 15, טעל. 31-08
תילט גאנץ פערנאגלעסנטע צאהן און מגנד-קראַנקהייטען. צאהן-ציהונג אהן שמערצען, הילט מיט ליכט-בעשטראהלונג, ספעציעל לער לאַטאָראַטאָריום פון קינסטליכע צאהן. נעהמט אן פון 9—12 ווערמיטאג און פון 3—7 א זייגער אחענד. בילינע פרייזען. 1481

Dr. med.
L. Pikielny
ספעציאל-ארצט פאר נירען, בלאזען און האַרן - קראַנקהייטען
Nawrot 8,
telefon 19-90.
עמפאנגס פון 4—7 אָוה. 391

Dr. med.
STUPEL
Szkolna 12
ספעציאליסט פאר הויט, האָר און ווענערישע קראַנקהייטען, מענער-שוועכע, רעגולירונג שטראהלען און קחשרק-ליכט, עלעקטריש-מעראַפיע.
נעמט אן פון 6—9 און אחענד, ארויסן—12 ביז 3 נאכם. 873

Dr. med.
Różaner
צוריקגעקעהרט.
ספעציאל-ארצט פאר ווענערישע, הויט-קראַנקהייטען און מענער-שוועכע.
בעהאנדלונג מיט קינסטליכע בערג-זאָנען.
נעמט אָן פון 8—10 פריה און פון 5 ביז 8 א זייגער אחענד.
נאַרוטאָוויטש 1 9, שטאָק טעלעפאָן 28-98.

Dr. med. Ludwik
Rapeport
Pr. Narutowicza 25 (Dzielna) tel. 44-10.
ספעציאליסט פאר נירען, בלאזען און האַרן - קראַנקהייטען.
נעמט אן פון 1 ביז 2 און פון 4 ביז 7 אחענד.

שניידער-הילה!
כעמיש וואשען גארניטורען 5 זל. פרעסען גארניטורען 3 זלאטע מ'ווערען אויך אָפּגעשיקט אהיים עס ווערט אויך געפרעסט אויף דער שטעל. 856
קאנסטאנטינער 5 וו.1.

הערען-שניידער-
ארבייטער
קאָנען זיך מעלדען ביי
ח. טאפ,
קאנסטאנטינער 28.

אגעווערב
מיט א שטוב
צו פערדינען.
צו ערפאָהרען וואולטשאַנסקע 43, אין געוועלב.

Dr. med.
A. MAZUR
נאַרוטאָוויטש(דזעלנא)44
טעלעפאָן 22-44.
אויערען און האלז קראַנקהייטען שמעק און שפראַך-פעהלערען (שטאמלען א.אז.ו.) נעמט אן פון 12—2 און פון 6³⁰—8 אָוה.

Miejski Kinematograf Oświatowy
Wodny Rynek.

היינט און פאלגענדע טעגן פאר דערוואקסענע!

„דער אינדישער — — פאמיליען-קבר"
(INDYJSKI GROBOWIEC)

1-טע סעריע אין די הויפט-אלען:
Miâ May, Conrad Veidt, Erna Morenā, Lya de Puti, Bernard Getzke.

פאר יוגענד!
„צי איז דארוויז נערעכט?"
(Czy Darwin ma rację?)

זעהר בעלעהרענד בילד. זעהר בעלעהרענד בילד

מוטערס!
פערלאנגט אין די אפטייקען און סקלאד-אפטעשנעס דעם היגיענישען פודער פאר קינדער
„Puder Dzidzi"
(מיט'ן העהנרעל) 7571
וועלכער דערהאלט דעם קינד'ס קערפער פער אין געזונדהייט און ריינקייט.
א שאכטעל 60 גראשען.

8-טונג ה"ה פריזיערס!
צום בעצאָרשטעהענדען יום-טוב צמפעהל איך מיך מיט א גרויסען אויסוואהל פון פערשיעדענע וואסערן לויט פאלגענדע פרייזען.

כעלניש-און בלומען-וואסער 3.80 זל. א קלאָ
וועשעטאל -.3 זל. א קלאָ.
ראזיר-פראשעק 6.25 א קלאָ.
בריל-אנטינע 3.80 זל.

ווען אויך אלערליי פרעזיער-ארטיקלען צו בילליגע פרייזען

י. דרוסער, זאוואדזקא 11

דאנטיסט און צאהנטעכניק
י. ביטענסקי
5 קאנסטאנטינער 5
נעמט אן אלע טעג פון 9 פרי ביז 8 אָוה.
פריזען בילליג. בעראשטונג אחנ נעראנטירט

אין גאנץ פוילען און אויך שוין אין אויסלאנד רעדט מען נאָר פון דער בעקוועמליכקייט און גוטסקייט פון די בעוואוסטע זימער-לאַטשען

LEKKOCHÓD

14391 P. M.

ביטע אכטונג צו נעבען אויפ'ן פאסענט-שטעמפעל. צו בעקומען אין אלע בעסערע שוך-געשעפטען.

הויפט-פערקויף **י. אבראמאוויטש,**
לאדז, פאדרזשעטשנא 15.

מליתים-פאבריק
ווייסערעמזונג פון וואלענע, האלב-וואלענע ווידענע מליתים נאך ווערקישע, ווי אויך מליתים-קסנים הורס און דקמייל! מיט אויפטרי-שונג, אויך נארטלען, שפאניעס און ציצית
צו בעקומען בילליגער ווי איבערשל
ביי א. ה. ציטרינאוויטשי, קאמיענא 1.
אין מחיינען אויער פארטער. קומט אין איבערצייגונג אויך! 898
געמערקונג מ'ווערען אויך אנגענומען שלעכט מליתים צו וואשען.

אדריט צימער בעקוועמ-ליכקייטען
פאר א יונג פאר-פאלק ביי אנ'גשטענדיגער פאמיליע איבערצונעמען אין דער געבער קילינסקע צווישען פאמארסקע און פאלודניאווא. צו ערקונדיגען זיך ביי ה' ברינסטאוויטשי, לאגעווניצקע 4 אין דערפריה ביז 10 און פון 3 ביז 6 נאכמיטאג. 9

אנאנסען - פריז:
פארן מעקסע 15 גראשען, פרעמאג 20 גראשען, אין מעקסע 40 גר., פרעמאג 60 גראשען, נאכ'ן מעקסע 10 גראשען, פריימאג 15 גראשען. — פאר אויסלענדישע שטאנען 100 פראצענט מעהר. אויסער דער שטאט — 50 פראצענט מעהר.

אבאנאמענט-פריז:

אין לאדז: א חודש — 5 זלאטע, — אויף דער פראווינץ: א חודש 6 זלאטע. אין אויסלאנד מיט 50 פראצענט מעהר. — פאר'ן אינהאלט און מערסון פון די אנאנסען איז די רעדאקציע נישט פערענטפערלעך. די אדמיניסטראציע איז אָפען בימאג און בימגאכ.

אנאנסען - פריז:
פאר א מילימעטער - שורה.

Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg.
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.
Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman